

Folkérem t. taglársaimat,
egy hírlapot vagy folyóiratot
ne feleltessenek le egyszerre
több példányban.

+ 3 lei

MAGYAR

T. országos Kaszinó Könyvtárának
Budapest
IV., Semmelweis u. 1
HUNGARIA

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 65 (1779) Oradea, 1938, marc. 22

Primcolaborator: **dr Gyárlás Elemér**

Feltűnő miniszteri értekezlet volt vasárnap Párizsban

Chautemps tiltakozik a vád ellen, hogy előre tudott az ausztriai változásokról és azért lépett vissza

Párizsból jelentik: Vasárnap délelőtt Blum miniszterelnök elnöklete alatt a kormány több tagja, — Daladier, Paul-Boncour és Vincent-Auriol — beható tanácskozást folytatott a külpolitikai kérdésekről. Blum ezután Dormoy belügyminiszterrel és Furnier bankkormányzóval folytatott megbeszélést.

Párizsból jelentik: Chautemps volt francia miniszterelnök vasárnap Bloisban beszédet mondott.

— A legutóbbi kormányválságról — mondotta, — fantasztikus hírek kerültek forgalomba. Azt állították például, hogy tudtam Hitlernek Ausztria ellen irányuló tervéről és azért mondtam le a hatalomról, hogy kitérjek a súlyos felelősség alól. Ilyen feltevés lealázó és különben is megcáfolhatatlan tényekbe ütközik.

Semmit sem tudtam, mielőtt nyilvánosságra nem hozták Schuschnigg döntését a népszavazásról. Ha tudtam volna bármit is, a helyemen maradtam volna. Azért hagytam ott a hatalmat, mert a többség lényeges csoportja megtagadta a kormányommal való együttműködést.

Chautemps ezután sajnálatát fejezte ki afelett, hogy még mindig nem értették meg mindenütt a pénzügyi talpraállítás szükségességét. Beszéde végén felhívást intézett valamennyi párthoz, hogy tegye lehetővé a nemzeti egység kormányának megalakítását. Ezt az egységet a közjót és nemzetvédelem érdekeit szolgáló kormány köré kell csoportosítani.

A patriarcha miniszterelnök rádióbeszédében elismeréssel méltatta az Országőrmozgalmat

Bucuresti. Saját tud. Miron Cristea patriarcha vasárnap este nyolc órakor rádióbeszédet mondott az Országőrmozgalmról.

— Nagy jelentősége van ennek — mondotta, — s az ifjuság nevelésére gyakorolt kedvező hatást máris érezteti. A gyakorlati élethez való alkalmazkodási képesség, az életrevalóság növelése, a szellemi munkának a testképességgel való összhangba hozása olyan előnyök, amelyek ennek az ifjúságnevelő intézménynek föltétlenül értékelését biztosítják.

Bucuresti. Saját tud. G. Tasca volt berlini követ szombat este előadást tartott Bucu-

NAGYSZABASU KÉMKEDEÉS A FRANCIA DÉLKELETI HATÁRON.

Toulouseból jelentik: Toulouseben nagyszabású kémiszervezetet lepleztek le, mely az egész országra kiterjed. Eddig öt embert tar-

Franciaország mozgósítási előkészületeket tesz a spanyol határ védelmére

Beavatkozás a spanyol polgárháború végső fordulójában? Olaszország kész az ellenintézkedésekre

Budapestről jelentik: A „Reggel” párizsi jelentése szerint a francia kormány tanácskozása döntő események előjelének tekinthető. A miniszterelnök közvetlen környezetében azt beszélik, hogy hétfőn vagy kedden megtörténnek a mozgósítást megelőző intézkedések. Ezek az intézkedések pusztán a spanyol eseményekkel állnak összefüggésben.

A Spanyolországból érkezett hírek nagy nyugtalanságot okoztak Franciaországban, mert arról szóltak, hogy egy idegen hatalom olyan katonai intézkedése-

A mexikói kőolajforrások kisajátítása miatt nagy a megütközés Franciaországban

Helyi szovjetek alakulnak a kőolaj kiaknázására

Párizsból jelentik: Mexikóban kisajátították az összes olajforrásokat. Ez nagy megütközést keltett Párizsban. A sajtó kétségtelennek tartja, hogy a jelenlegi súlyos helyzetben sem Roosevelttel, sem az angol kormány nem folytatodik fegyveres beavatkozáshoz. A Matin szerint Cardenas elnök rövidesen nagy nehézségek elé kerül, mert Mexikónak nincs elég olajszállító hajója és a megkárosított kőolajutársaságok nem lesznek hajlandók a hajóikat az elköszött kőolaj szállítására átengedni. New Yorkban arra számítanak, hogy a pezot rövidesen aláértékeli. A Figaro szerint Cardenas a kőolajkutak kiaknázása céljából „helyi szovjetek” megalakítását határozta el.

tóztattak le. Bayonneban és Párizsban. Az egyik gyanúsított lakásán 145 okmányt találtak a délkeleti határerődítményekről, a léghábrító útegek elhelyezéséről és a rádió-leadókról. Ezenkívül a francia hadsereg, valamint a határőrség létszámáról és a mozgósítási tervről találtak feljegyzéseket.

Párizsból jelentik: A Dél-Franciaországban leplezett kémkedési ügyvel kapcsolatban is letartóztatások történtek. Oustry volt vezérkari titkárnál hét nagy bőröndöt foglaltak le, amelyek telve voltak katonai természetű okmányokkal. Letartóztattak egy Ivonne Thalboth nevű, 23 éves orosz nőt is, akit a „Szép Tatjana” néven ismertek, valamint egy Lasserre nevű futárt, aki a köztársasági spanyol határon működött. Őrizetbe vettek Montpellierben egy perzsa diákot, aki a szép Tatjana barátja volt.

ket tett volna, amelyek Franciaország érdekeit súlyosan érintik.

Állítólag Franciaország a pireneusi határokat fogja megerősíteni azzal az indokolással, hogy a spanyol polgárháború döntő fordulathoz érkezett és a francia kormánynak örködnie kell afelett, hogy csak lefegyverzett köztársasági spanyolok léphessék át a határt.

A lap római tudósítója szerint Ciano olasz külügyminiszter kijelentette lord Perth angol nagykövetnek, hogy ha Franciaország beavatkozik a spanyol polgárháborúba, Olaszország másirányú katonai intézkedéseket tenne.

WASHINGTONBAN A VILÁGGAZDASÁGI BÉKÉRŐL TANÁCSKOZNAK.

Washingtonból jelentik: Szerdán összeül az országos békeértekezlet Sothwell dr egyetemi tanár elnöklete alatt. Az értekezleten megvitatják a világgazdasági együttműködés megszervezésének kérdését. Az értekezlet elé kerülő javaslat olyan önálló szervezet alakítását indítványozza, mely átvénné a jelenleg népszövetségi ellenőrzés alatt álló világgazdasági kérdések irányítását. Ehhez csatlakoznának azok az államok is, amelyek — mint az Egyesült Államok — nem hajlandók vállalni a Népszövetség politikai kötelezettségét. A szervezet főfeladata a nemzetközi kereskedelem kapcsolatainak kifejlesztése volna.

Az angol-olasz tárgyalások jó kilátásai

Tüntetések és ellentüntetések Londonban és több vidéki angol városban

Londonból jelentik: Az angol diplomácia figyelmét a legerőteljesebben három kérdés foglalkoztatja, fontosságuk sorrendje szerint: 1. a Rómában folyó angol-olasz tárgyalások, 2. a spanyol kérdés, 3. a középeurópai helyzet.

Azok a hírek, amelyek szerint a *Ciano* gróf olasz külügyminiszter és *Lord Perth* angol nagykövét között folyó megbeszélések véget értek volna, koraiak. Londonban úgy tudják, hogy

ezek a tárgyalások a legjobb mederben haladnak és római kormánykörök véleménye szerint is néhány héten belül sikerül teljes megegyezésre jutni minden fontos kérdésben.

Londonból jelentik: Vasárnap Londonban és több vidéki városban gyűléseket és tüntetéseket rendezett a munkáspárt. A gyűléseken a népszövetségi politikához való visszatérést sürgették. A tüntetésekkel egyidőben ellentüntetések is voltak.

Este Londonban mintegy 15 ezer főnyi csoport vonult fel és szavalókórusban *Chamberlain* lemondását és a spanyol polgárháborúba való beavatkozást követelte. A fasiszták ellentüntetést rendeztek.

CSEHSZLOVÁKIA KÉRDÉSE AZ ANGOL-OLASZ TÁRGYALÁSOKON

Londonból jelentik: A római tanácskozáson szóba kerültek az ausztriai események és Németország további szándékai Középeurópában, amelyekről az angol kormány az a véleménye, hogy bizonytalansággal töltik meg a nemzetközi légkört. Angliát egyébként nem Csehszlovákia sorsa aggasztja. A *Sunday Times* szerint Angliának nincs katonai szövetsége

Csehszlovákiával; a *Daily Telegraph* pedig megállapítja, hogy Angliának Csehszlovákiával szemben azok a kötelezettségei, mint például Lengyelországnak. A *Daily Express* főszerkesztője vezércikkében kifejti, hogy semmi ok nincs a levert és komor hangulatra, amely Anglia közvéleményén erőt vett.

Anglia helyzete — írja a lap — erősebb, mint 1914-ben volt, mert a tengeren nincs egyenrangú vetélytársa. *Chamberlain* a legjobb miniszterelnök, akivel az ország valaha dicsekedhetett. De a kormánynak a légi haderőt ki kell fejlesztenie. Ha ez meglesz, bátran meg merem jósolni, hogy éveken át nem lesz olyan európai háború, amelybe Anglia belekeveredne.

Wilhelm Dederichs

Szentbeszédvázlatok

KOVÁCS TIBOR dr fordítása. — Ára 72 lel

Dederichs kitűnő megfigyelője a modern életnek. Nemesak szédületes iramban rohanó jelenségeit látja, hanem mindig belát az események mélyébe és ismeri legtitkosabb rugóikat is, de azzal is tisztában van, miként lehet, vagy kell a káros áramlatok ellen védekezni. Minden egyházi szónoknak, aki lépést akar tartani az idővel, nagy segítségére lesz ez a pompás könyv, amely az egyházi év nyomán — számolva a modern ember helyzetével és igényeivel — nagyszerű homiletikai anyagot ad a szónok kezébe.

Kapható KÖNYVOSZTALYUNKNAL.

* Elrontott gyomornál és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás esetében már egy pohár természetes „*Ferenc József*” keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait. Kérdezze meg orvosát.

A japánok elfoglalták Hangcsuant

Londonból jelentik: A távolkeleti harcokban a japán csapatok elfoglalták a tiensin-pukauai vasutvonal mentén és elfoglalták Hangcsuant, mely 40 kilométerre van a vasutvonal szucsauai elágazásától.

Tüntetések Zágrábban Macsek horvát vezér mellett

Zágrábból jelentik: Szombat este Zágrábban több helyen tüntetés volt. A tüntetők Macseket éltették. A tüntetések néhol zavargásokra vezettek. Végül is a rendőrség állította helyre a rendet és több tüntetőt letartóztatott.

A szudéta-német vezért megtámadták a cseh kommunisták

Prágából jelentik: Henlein Konrád, a szudéta-németek vezére vasárnap Troppauban beszédet mondott. Amikor a gyűlés után gépkocsiba akart szállni, cseh kommunisták körülfogták és megtámadták. Hívei csak heves dulakodás után tudták kiszabadítani. A rendőrség letartóztatta a kommunistákat és a Henleint védő németeket is. Az utóbbiakat később szabadon bocsátották.

Mikor még ujságíró voltam...

Vasárnapi számunkban megemlékeztünk id. Szemlér Ferenc gimnáziumi igazgató haláláról. Id. Szemlér Ferenc gazdag, tevékeny élete során az irodalomnak is szorgalmas és sokra értékelt munkása volt. Írásaihoz egy kedves, derűs visszaemlékezés és egy finomhangulatú költeményét közöljük az alábbiakban.

Budapesten 1896. A nagy kiállítás esztendőjében, az „Alkotmány” napilap szerkesztőségében...

Azóta bizony szinte félszáz évvel öregedtünk, de az emlékezés meleg érzései negyven éven túl is még mindig visszavisznek a szerkesztőség belső munkatársi asztalához...

Ekkor már az új, tagas helyiségben voltunk a Maria-utcában. Saját ház. Nagy udvar. A szedőtermek mögött szorgalmas kezek építették és szerelték a nagy körforgó (rotációs) gépet az első modern keresztény napilap nyomására...

A szerkesztőség eláddig a Baross-utca egyik bérházának harmadik emeletén szűkösködött. Loholtunk a rengeteg lépcsőn föl és alá. A szedők mélyen, lent a gyér világítású, nehéz levegőjű pincehelyiségben dolgoztak. Meg kellett kerülnünk a házat hogy hozzájuk juthassunk s ha az egyik sötét kuckóban elhelyezett korrektori asztalhoz leültünk valami fontos és sürgős cikk javítása végett, vigyáznunk kellett, hogy a vakmerően ide-oda futkosó patkányok el ne vigyék a kalapunkat vagy ki ne rágják a cipőnkét, amíg mi nagy odaadással vadásztunk a szedésben alatomosan meghúzódó sajtóhibákra.

Leginkább haragudott ezekre az arcátlan állatokra a szedőkön kívül a lap állandó derék korrektúra, Batty Lajos. Ez a szelídlelkű jó ember, aki egész nap irodában dolgozott a családjáért, este hét órától éjfélután három-négy óráig itt ült ebben a rettenetes kuckóban, pipázott és korrigált. És ha nem vigyázott, pedig sokszor nem vigyázott az orra elől az asztalról esenték

el ezek az éhes rablók a magával hozott elemzsiát...

A lap első száma 1895 karácsony ünnepére készült el öt gyorsajton. A többi a saját rotációs indulásig a vármegyeház-utcai fővárosi nyomda körforgóján nyomták. Ez is külön mulatság volt. A bérkocsi ott állt a nyomdánk előtt s valahányszor a lap egy-egy oldala készen kiszédődött, formába szorították, egy munkatárs és egy szedő öلبه kaptak s a kocsi rohant velük a messze Vármegyeház-utca; egy éjen át tizenkét óra tizenhátszor, ahány oldalra terjedt a lap-szám.

Az „Alkotmány” az akkor alakult s politikai harcba indult keresztény Néppárt hivatalos lapja volt. Ezt a tisztséget ezideig a Székesfehérvárott megjelent „Fehérmegyei Napló” töltötte be. A párt létrehívója és lelkes vezére, az őz Zichy Nándor gróf a maga vagyonából hozta meg a nem csekély áldozatot, hogy a lapot a vidékről felhozzák a fővárosba s új címmel jelentessék meg. S mikor december 24-én, a téli hajnal ködös derengésében a legelső lapszámmal felrobogtunk a várba s ott átnyújtottuk a nagy elvekért haláláig híven küzdő főúrnak, a lelke mélyéig megindultan, könnyezve vette azt át...

AKI ELŐBB ELMEGY...

Feleségemnek.

Nem lesz az úgy, ahogy mindig beszéled.
Nem rád borul először a síri hant;
Te rád még vár egy hosszú, boldog élet,
Neked örökösd kell még itt alant...

En leszek az, ki előbb elmegy innen.
Elhí az Ur egy csöndes éjjelen
S kezdet tartva hűlő kezeimben,
Szemem utólszor reád emelem.

Te csókoled a csókot homlokomra,
Mellyel egymástól itt búcsút veszünk
S ha majd a hant lehul a te sírodra,
Hídd el, ott fent megint együtt leszünk...

SZEMLER FERENC

Nos, a millenáris év márciusában már az új helyiségben voltunk. Hat tagas szoba áll rendelkezésünkre. Az előszobából nyíló első szobában mindjárt az ajtó mellett az én asztalom állott. Kész megállóhelye és támadási területe minden bejövő látogatónak, ismerősnek, idegennek, verseket, cikkeket, tárcákat, közleményeket hozóknak. Lehetett is nyugodtan dolgozni! Az asztal tele a mindenféle feldolgozandó anyaggal, én meg, ahogy valaki a fentneveztek közül elem foppant, csak ugrottam, viszontbemutakoztam, kezeltem s adtam az útbaigazításokat udvariasan elnyomott fogcsikorgatással: ide-oda, jobbra-balra, igazgatóhoz, szerkesztőhöz, segédszerkesztőhöz, munkatársához, a „kedves” látogatók érdeklődési iránya szerint. Nem sokáig bírtam. Azontúl már föl sem álltam, föl sem néztem, nem is szóltam, csak ujjal mutattam az irányt, hogy merre...

Volt egy sörényeshajú fiatal irodalmi törtető akarnok, aki nap-nap után a szerkesztő iránt érdeklődött. Novellákat, tárcaközleményeket hozott — hiába. Rosszak voltak. Bonjitz Ferenc, a szerkesztő is meguntta. Kért, hogy ne bocsássam be többé. Valahogyan adjam ki az útját.

A kedves alak pár nap múlva csakugyan újból megjelent — korán. Egyedül voltam a szerkesztőségben. „A szerkesztő urat keresem!” — fúvolázta a fülemben. „Sajnos, hiába keresi — fúvoláztam vissza — mert — meghalt. Már el is temettük”. Rám nézett megdöbbenve s elment... Alig egy óra múlva visszajött. Nem köszönt, csak megkopogtatta a vállamat s a fülemben sugta: „Szerkesztő úr, csak azért jöttem, hogy megmondjam, csoda történt: a halott föltámadt. Most beszéltem vele a kávéházban. Gorombább volt, mint — Ön! Alászolgája!” Becsapta magamögött az ajtót s döngő léptekkel távozott. Nem is láttuk azontúl soha.

Lévéen ez az én asztalom a leghamarabb elérhető, itt kötöttek ki — ha valami baj volt s mikor nem volt — a nyomda gyorslábú hírnökei. Ezek mindig rohantak, mert mindig valami gyors „műtési bemutatkozásról” volt szó.

Öt órakor ültünk munkához. De hat órakor már rohant Tiringer úr, metrompás (tördelő), fe-

Ausztria a csatlakozás után

Bécsben leszállítják a gáz órát. — A nemzeti szocialista alakulatokat igazolásra szólítják házkutatásaik jelöl. — A kivégzett Planeta őrmester emlékét tisztazzák a bűnösség vádjá a ól

Bécsből jelentik: Bécs új polgármestere, *Neubacher* közölte, hogy a gáz árát leszállítják.

Bécsben vasárnap rendelet jelent meg, mely felhívja a nemzeti szocialista pártalakulatokat, hogy minden iratot, füljegyzést és vagyontárgyat, melyet az átalakuláskor lefoglaltak, be kell szolgáltatni a rendőrségnek, továbbá részletesen ismertetni kell a nemzeti szocialista alakulatok által végzett eljárást, valamint a lefoglalás indokait.

A „Völkischer Beobachter” megerősíti azt a hírt, hogy elrendelik *Planeta* perének újrafelvételét. *Planeta* őrmestert az ismeretes nemzeti szocialista puccs után halálra ítélték és felakasztották. Most utólagosan bizonyítékok kerültek elő, hogy *Planeta* nem volt a Dollfuss megöletésében. Emiatt indul meg a pör újrafelvétele. A kivégzett őrmestert rehabilitálása után disz-sírhelyen fogják eltemetni.

A NŐK A LELKI KIENGESZTELŐDÉS SZOLGÁLATÁBAN. — TILALOM A MAGÁN-GAZDASÁGOKBA VALÓ BEAVATKOZÁS ELLEN.

Bécsből jelentik: A nemzeti szocialista párt ausztriai női szervezetének vezetője vasárnap felhívást bocsátott ki, amelyben az asszonyok feladatát a közvetítésben és a kiengesztelésben jelöli meg. Hangoztatja, hogy most nincs itt a gyűlölködés ideje és hivatkozik *Birkel* népszavazás szervezőjére, aki kijelentette, hogy nincs helye vallási és politikai viszálynak Ausztriában.

Birkel körzeti vezér egyébként ismét figyelmeztetést bocsátott ki, hogy a magángazda-

keté selyemsapka a fején, mellyel sűrűn elhullott hajszálainak fényes Szaharáját védte a legkülönbözőbb elemi csapások ellen. Rohant, lengtetvén jobb karján a hosszú s eléggé piszkos madzag-tekereset, csilhatatlan mérőjét a lapban elhelyezhető közlemények mennyiségének.

„Kérem, baj van — mondta kissé hadarva — tessék idenézni!” S már vette a spárga-méret, mutatván rajta pár centiméter hosszúságot. „A mai tárcából megint ennyi lóg ki. Tessék leamputálni belőle kilenc-tíz sort!” Hát akkor magnéztük a tárcacikket, bizonyára valami megható elbeszélést, ahol két szerelmes küzd és harcol sokáig, míg egymáséi lehetnek és a szívet indító befejezésből irgalmatlanul lemetszettük a „kilógó” kelletténél hosszabb tíz sort és hamarabb befejeztettük a küzdelmet, hogy a szerelmesek rövidebb ideig epekedjenek és hamarabb egymásra találhassanak.

Máskor meg azzal rohant meg *Tiringer* ur hogy a tárcsa „utolsó lába” tizenkét sorral rövidebb; azt okvetlenül meg kell hosszabbítani. Magnéztük megint „a rövidlábú betaget” talán éppen olyan tárcaelbeszélés volt, amelyben a szegény hősnek meg kellett halmia. Mit tehetünk? Irgalmatlanul meghosszabbítottuk a hős szenvedéseit s csak akkor engedték meghalni, mikor *Tiringer* úr boldogan azt nem kiáltotta: „Elég! Most már ez a láb is olyan hosszú mint a többi!” Azaz, az utolsó félhasában nem fog egy fölösleges fehér folt éktelenkedni.

Hogy aztán ezek a szívtelen műtői beavatkozások miféle érzéseket váltottak ki a szellemi szülőtteik épségére a végtelenségig féltékeny szerzők lelkéből, arról azok a rendesen már harmadnap pontosan megjelenő levelek tanuszkodhatnának, amelyekben a mélyen sértett szerzők az oroszlan és farkas fokozott „szelidségével” szótak különféle áldásokat a szerkesztőségben, nyomdában, kiadóhivatalban mindenkire és a műtétet végzett munkatársra — különösen...

Hogy pedig jelenleg én is, „kényes” szerző hasonló helyzetbe ne kerüljenek s tárcalábamat meg ne rövidítsék vagy meg ne hosszabbítsák: emlékeim közlését ime befejezem.

ságha való beavatkozást kerülni kell. Ahol erre az állam és párt érdekében feltétlenül szükség van, azt illetékes állami szervek fogják kezdeményezni. E feladatok teljesítésével *Grazenberget*, a kereskedelmi szövetség elnökét bizta meg és a magánvállalkozásba való beavatkozások az ő vagy az általa megnevezett bizalmi emberek aláírása nélkül érvénytelen.

KÉTSZÁZ HAZAFIAS ARCVONALBELI ROHAMOSZTAGOS LETARTÓZTATASA.

Bécsből jelentik: A „Völkischer Beobachter” bécsi kiadása jelenti, hogy a hazafias arcvonal rohamcsapatának kétszáz tagját az államfordulat első napjaiban letartóztatták. Valamennyien a rendőrség fogházában vannak.

MEG NEM ERŐSÍTETT HIR A TULZÓ LEGITIMISTÁK VEZÉRE ÖNGYILKOSSÁGRÓL.

Bécsből jelentik: Vasárnap elterjedt, de egyelőre meg nem erősített hírek szerint *Wolff*

Rheuma, Köszvény, Ischias? Toga-tabletta

ezredes, az osztrák legitimista párt vezére lakásán öngyilkos lett. *Wolff* ezredes az osztrák legitimisták legszélsőbb szárnyának, a császárhű néppártnak volt vezére. Mint ilyen, többször összeütközésbe került a mérsékelt legitimisták vezetőivel, köztük leginkább *Wiesner* lovaggal, aki jelenleg Lengyelországban van. A *Wolff*-csoport mozgalmát fekete-sárga mozgalomnak nevezték.

A BÉCSI TIZENÖTÖDIK EZREDET NAGY ÜNNEPLÉSEL FOGADTÁK BERLINBEN. — A NÉMET HADSEREG HÓDOLATA A TIROLIAK HŐSISSÉGE ELŐTT.

Berlinből jelentik: A bécsi tizenötödik ezred első zászlóalja vasárnap délután négy napos látogatásra a német fővárosba érkezett. A bécsi zászlóaljat a berlini pályaudvaron Berlin város parancsnoka üdvözölte. Ezenkívül kivonult fogadtatására a német diszszázad is. A közönség az utcákon, amerre az osztrák katonák elvonultak, lelkes ünneplésben részesítette őket. Az osztrák zászlóaljat az alt-moabitü laktanyában helyezték el.

Innsbrucki jelentés szerint a német 10. hadsereg parancsnoka a tirol ezredék hagyományai iránti hódolat kifejezésül megkoszoruzta a tirol császárvadászok emlékművét, majd koszorút helyezett el *Hofer* András, a tirol szabadsághős sírján.

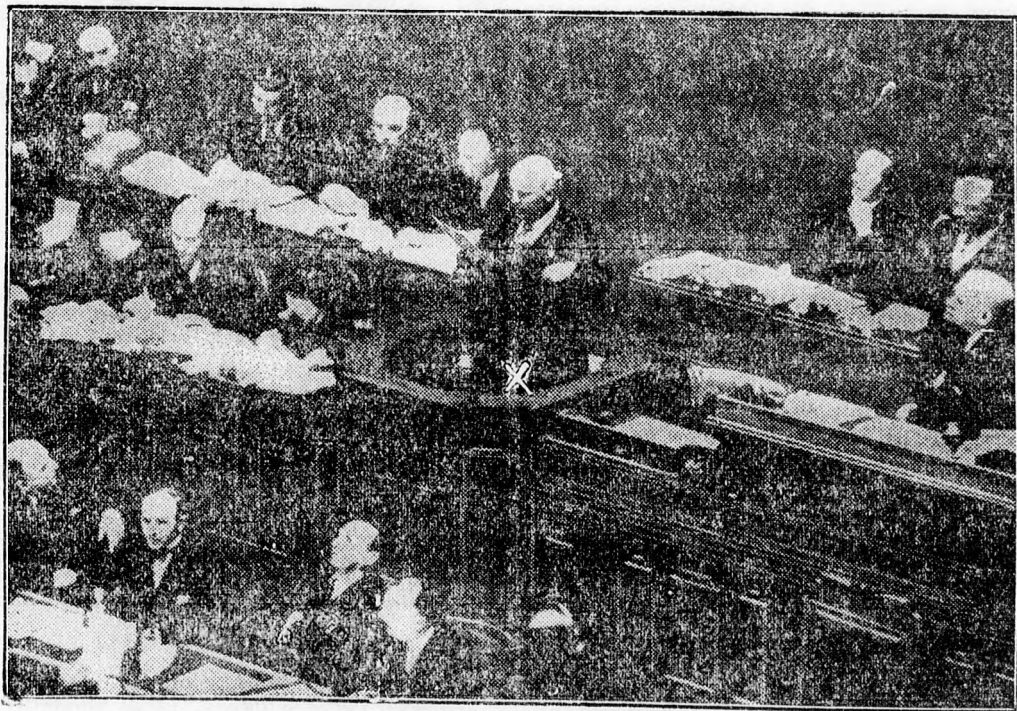
Vorbuchner Adolf püspök Targu-Muresen

Lapunk egyik utóbbi számában megintuk, hogy *Vorbuchner* Adolf püspök Targu-Muresre látogat.

Vorbuchner Adolf főpásztor pénteken délután fél 6 órakor érkezett meg a városba, ahol hivatalos minőségben ez volt az első látogatása. *Vorbuchner* püspök, aki szigoruan a hitélet tevékenységén belül kívánt maradni, ezuttal minden ünnepélyesebb társadalmi fogadtatást mellőzni óhajtott. Megérkezése alkalmával *Jaross Béla* apát-plébános köszöntötte meleg szavakkal az egyháztanács élén, majd a püspök nyomban a templomba vonult, ahol a nagyböjti ájtatosságon vett részt.

Vorbuchner püspök szombaton fényes papi

segédlettel ünnepélyes szentmisét celebrált és a szentmise keretében 461 gyereket és felnőttet részesített a bérmálás szentségében. A püspök ebből az alkalomból szentbeszédet intézett a hatalmas templomot megtöltő hívekhez. Szombaton délután *Vorbuchner* püspök sorra látogatta a nővérek zárdaiskoláját, a gimnáziumot, a tanítóképzőt, majd a sanatoriumot. Az iskolai látogatások során dr *Szoboszlai* László főgondnok, *Jaross Béla* prelátnak, *P. Révay* Kelemen minorita házfőnök és *P. Imecs* Károly vettek részt a főpásztor kíséretében. *Vorbuchner* püspök vasárnap délelőtt 10 órakor megkapóan szép szertartás keretében szentelte pappá *Hann* József ujmisést. A mélyértelmű szertartás szépsége meghatotta a lelkeket.

Képtávirat a római kamara üléséről, amelyen Mussolini (X) felolvasta ismeretes beszédét Ausztria Németországgal való egyesüléséről.

A spanyol nemzeti csapatok tizenhat kilométernyire vannak a katalán katártól

Terue a hősök és vértanuk városa

Párizsból jelentik: A Havas iroda spanyol harctéri jelentése szerint a nemzeti csapatok Caspetól keletre a Guadalupe folyó és a tenger között több fontos állást foglaltak el. A köztársaságiak ezuttal erős ellenállást fejtettek ki. de a nemzetiek heves támadásával szemben tehetetleneknek bizonyultak. A nemzetiek repülőgépei tevékenyen támogatták az előnyomulást. A köztársaságiak vesztesége igen nagy. A

nemzetiek most már csak tizenöt kilométernyire vannak a katalán határtól. Megjelentek a nemzeti repülőgépek Barcelona felett is.

A Franco-kormány tagjai vasárnap minisztertanácsot tartottak, amelynek során a külügyminiszter beszámolt a nemzetközi helyzetről. A minisztertanács elhatározta, hogy Terueinek, a „vértanuk és hősök városa” nevet adják.

A spanyol köztársasági kormány fegyverszüneti tárgyalásokat javasol a nemzetieknek

Franciaország a Vatikán közbelépését kéri

Londonból jelentik: Az angol sajtó szerint küszöbön áll a fegyverszüneti tárgyalások megindulása a spanyol polgárháborúban. Állítólag Barcelonában is belátták már az ellenállás kilátástalanságát. Hír szerint vasárnapra virradó éjszaka a köztársasági kormány tagjai arról tanácskoztak, hogy milyen feltételek mellett köthetnének fegyverszünetet a nemzetiekkel.

Az eddigi tárgyalások az Angliát és Olasz-

országot a Földközi-tengeren érdeklő általános kérdésekre. Ciprus és a Pantellária szigetek leszerelésére, a Szezei-csatornára vonatkoztak.

Korábbi hírek szerint a francia kormány az angol kormánnyal egyetértésben jegyzéket juttatott el a nemzeti kormányhoz, melyben felszólítja, hogy a jövőben tekintsen el a nyílt városok bombázásától. A francia kormány a Vatikánt is felkérte ilyen közbelépésre.

Arany János emlékünnepele a költő szülővárosában

Salonta. Saját tud. A salontai Iparos Dalkör néhány héttel ezelőtt közgyűlést tartott, amelyen megállapították, hogy a város nagy szülőttének, Arany Jánosnak emlékét szülővárosában évek óta nem ápolja senki sem. Ezért az Iparos Dalkör elhatározta, hogy ezután minden esztendőben Arany-emlékünnepelet rendez. Az első Arany emlékünnepele vasárnap este volt a Redut nagytermében, ahova szépszámu és előkelő közönség gyűlt össze. Az értékes és nívósan összeállított műsorban bevezető beszédet mondott dr. Balaton Zoltán orvos, aki költői szavakban ismételte meg az Iparos Dalkör fogadalmát és bejelentette, hogy ezután minden esztendőben megrendezi az öt év óta elmaradt Arany emlékünnepelet. Utána az Iparos Dalkör férfikara énekelte el Tordai Ferenc karnagy vezényletével „Fiamhoz” című költeményét. Majd dr. Bánáss László plébános, c. kanonok lépett a színpadra és emelkedett stílusban méltatta az ünnepség jelentőségét. Nagyhatású előadásában rámutatott arra, hogy külföldön még a legkisebb helység is kiaknázza sokkal jelentéktelenebb szülőttének az emlékét, csak éppen Salonta az, amely hálátlanul viselkedik a nagy magyar költő iránt, aki pedig a világirodalmi nagyságok között is az első sorban áll. Előadását a közönség forró tapsokkal köszönte meg. Ezután Arany János „Szondy két apródja” című balladája elevenedett meg élőkép formájában, melyet Major Joli, Fenke Ica, Ágoston Árpád és Székely Imre személyesített meg. Méltó sikere volt Kiss Ernő énekszámainak is, aki cigányzene kísérete mellett három Arany dalt adott elő. Kellemes hatást keltett Vigh Irénke, aki az „Éjféli párbaj” című költeményt szavalta el nagy rátermettséggel. Mélyen meghatotta a közönséget az Iparos Dalkör vegyeskarának szereplése, amely Tordai Ferenc vezetésével Arany-Révfő „Rendületlenül” című dalát hozta elő erőteljes előadásban. A műsor beárasa-
ként a „Bajusz” című humoros elbeszélő költe-

mény került színre, melynek figuráit Kondor Jánosné, Bordás Lajos, Zuh István, Engel Imre, Farkas Ottó és Lapis Ernő személyesítették meg. A közönség a műsor befejeztével egy értékesen eltöltött és a nagy magyar költő emlékéhez méltó estély emlékével távozott. Az Arany emlékünnepele sikeres megrendezéséért dr. Balaton Zoltánt illeti elismerés.

Jöjjön velünk Olaszországba

a 34-ik Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolatban

Indulás Oradeáról május 28-án reggel!

Utirány: Ljubjana, Triest, Velence, Firenze, Róma, (Nápoly) és vissza.

Tartózkodási idő: Budapest 1 és fél nap (menet), Firenze 1 nap, Róma 4 nap. (Ebből 1 nap kirándulás Nápolyba), Velence 1 nap.

Részvételi díj személyenként 5200 lei.

Jelentkezési határidő május 20.

Egyéni utlevél szükséges.

Bővebb felvilágosítást ad

a Magyar Lapok utazási osztálya

Idő árás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: A hivatalos tavasznyári, meleg időt hoz. A szél délre fordul, kiségg felhősebb égből, éjjel is enyhébb idő, reggel helyenként ködös lesz.

Időt spórol

és pénzt spórol,

ha bevezetteti

a telefont

Képviselőválasztás a néhai Griger Miklós kerületében

Szekszárdról jelentik: A Griger Miklós elhunytával megüresedett lovasberényi kerületben vasárnap képviselőválasztás volt. A választások eredményeként Sigray Imre (nemzeti egypárt) 2725, Nagy Ferenc (független kisgazdapárti) 3114, Fitz Artur (kereszténypárt) 3548, Hubay Kálmán (pártonkívüli) 5292 szavazatot kapott. Hubay és Fitz között pótválasztás lesz.

A tanuk egész tömege vonult fel a I. O. V. igazolványok körüli visszaélések ügyében

Cluj. Saját tud. A cluji itélőtábla vádta nácsa szombaton délelben foglalkozott az IOV vasuti igazolványok körüli visszaélések letartóztatottjainak fellebbezési ügyével. Mint ismeretes, a közelmúltban egy vasuti felügyelő két nőt talált a vonaton, akik hadiárvaság címén szerzett kedvezményes utazásra jogosító igazolvánnyal utaztak. A felügyelőnek feltűnt, hogy a két utas életkora kizárja a kedvezmény elnyerését és éppen ezért vállalatának vetette őket alá, aminek során kiderült, hogy a kedvezményes utazási igazolványokhoz csalárd uton jutottak.

A leleplezést követő hetekben a vasuti személyzet így fokozott figyelemmel kísérte a kedvezményes jeggyel utazó hadirokkantakat, özvegyeket és árvákat, aminek eredményeképpen igen sok jogosulatlanul kibocsátott ilyen utazási igazolványra bukkantak. A megindult házivizsgálat szálai azután a nyugdíjasok szövetségén keresztül annak elnökéhez, dr. Juga Jusztinhoz vezettek. A vasut igazgatósága amidőn rájött arra, hogy hatáskörén kívül eső személyeket kell felelőssé tenni a visszaélésekért, bűnvádi feljelentést tett a cluji ügyészségen.

Itt az ügyet dr. Danicel Grigore vizsgálóbíróhoz osztották ki, aki az IOV cluji képviselőjét tartotta felelősnek a visszaélésekért és kiadta ellene a letartóztatási parancsot, de ugyanakkor vizsgálóati fogságba vetette Nathan Hermant és Blüttner Izsákot, akik állítólag büntársi viszonyba kerültek Jugával.

Juga dr. kihallgatása során úgy a törvényszék, mint a táblai vádta nács előtt azzal védekezett, hogy ő a történetekért nem vonható felelősségre. Mint az IOV képviselője csak a hozzá beadott okmányokat terjesztette fel illetékes helyre, de az igazolványokat nem ő bocsátotta ki. A törvényszék azonban mindhármuk ellen elrendelte a 30 napos vizsgálóati fogságot. Ezzel egyidőben dr. Danicel Grigore vizsgálóbíró bűnvügyi zárlatot rendelt el úgy a dr. Juga Jusztin, valamint az ügyben szintén súlyosan kompromittált Basiota dr. főorvos vagyónára. A három letartóztatott fellebbezett a letartóztatási végzés ellen a táblai vádta nácsra, amely azonban dacára védőjük érvelésének, szombaton délelben megerősítette a törvényszék határozatát.

Danicel vizsgálóbíró pedig hétfőn délelőtt már meg is kezdte a beidézett hadirokkantak, özvegyek és árvák kihallgatását arra vonatkozólag, hogy miképpen jutottak kedvezményes utazási igazolványaiknak birtokába.

A lengyel-litván viszály békés elintézése fölött nagy az öröm Lengyelországban

Tizennyolc éves rossz szomszédság ért véget a két ország között

Varsóból jelentik: A litván kormány elfogadta a lengyel kormány ultimátumát s a határozatot a litván képviselőház is egyhangulag jóváhagyta. A lengyel sajtó meglepéssel írta a viszály békés elintézéséről. A kormánylapok hangoztatják, hogy megtörtént az első lépés a két állam közötti normális viszony helyreállítására. Ezután következnek a további lépések a jószomszédi kapcsolatok kifejtésére. Amint a lengyel, illetve a litván nagykövetség megérkezik állomáshelyére, azonnal megkezdődnek a tárgyalások a vasúti, vámügyi, gazdasági és konzuli kapcsolatok kiépítésére. A két országot eddig három vasútvonal kötötte össze. 18 év óta ezek közül egyik sincs használatban. A síneket a litvánok a határon több kilométernyire fölszedték és lerombolták a Memel hídját is.

Kaunasból jelentik: A lengyel ultimátum feltétel nélküli elfogadása nagyon lesújtotta a litván közvéleményt. 18 éven át az volt a jelszó, hogy „Vilna visszaadása nélkül nem tárgyalunk Lengyelországgal. Az első lengyel követet csak Vilnában fogadjuk.” Az ultimátum elfogadása ennek az elvnek teljes feladását jelenti.

ANTISZEMITA TÜNTETÉSEK A LENGYEL-LITVÁN ÖSSZETÜZÉSBŐL FOLYÓAN.

Varsóból jelentik: Lengyelország fővárosában és a többi városokban is zsidóellenes tüntetések voltak. Sok zsidót megvertek és több zsidó üzletet megrongáltak. A tüntetéseket az a tény idézte elő, hogy a lengyel-litván konfliktus kezdetén a zsidók megrohanták a bankokat és betétjeik visszafizetését kérték.

A lengyel-litván feszültség keletkezése és két évtizedes története

Bolsevizmus és antibolsevizmus küzdelme Litvánia mögött. Az orosz szovjet az utolsó percben cserbenhagyta Litvániát

A lengyel-litván konfliktus az egész világ figyelmét ráirányította arra a kis Balti-tengeri államra, amely annakidején a Memel-vidék németországi önkormányzatának a megvonásával olyan kihívó szembe mert szállni a nagy Német Birodalommal. A Memel-vidéken a németeknek ma önkormányzatuk van, azonban a kérdés alapjában nyílt maradt.

A lengyelekkel való vitás kérdések középpontjában a régi litván főváros, Vilna és a litvánlakta terület áll. Litvánia rövid 20 éves léte politikai szempontból nagyon is mozgalmasnak mondható. Ennek a mozgalmasságnak egyre visszatérő, állandó jelensége a lengyelekkel szemben való ellenséges magatartás, amely most a lengyel ultimátum elfogadásával, gyökeres változást ígér. Ez a változás nemcsak a lengyel-litván viszonyra lesz kihatással, hanem a Balti-szövetség megszilárdulását és az orosz Szovjet litvániai befolyása megszűnését is jelenti.

Litvániát 1915-ben a németek foglalták el. A tervezett önálló Litvánia felállítását, amely a Német Birodalommal, vagy Poroszországgal állott volna közös uralkodó alatt, a világháború kimenetele húsította meg. Az önállósításra 3 év múlva került sor. 1918 október 18-án egy ideiglenes alkotmánytörvényt szerkesztenek és ugyanezen évben november 2-án kikiáltják a litván köztársaságot. Ez az önállóság természetesen a szomszédos államok figyelmének a felhívásával járt, úgy hogy a keleti háborús frontok összeomlása után a Balti-tenger vidéke, különösen Litvánia, állandó harcok színhelye lesz. Ezek a harcok a Balti-államok szabadságharcai. Litvánia 1919 és 1920-ban folytatja ezt a szabadságharcot az orosz bolsevikiek és a lengyelek ellen. 1921-ben, mint önálló köztársaság, önállóságának biztosítására szilárd támpontot keres és tagja lesz a Népszövetségnek. Lengyelország még 1920-ban elfoglalta Vilnát és vidékét, s 1922-ben kimond-

ta e területnek a lengyel államhoz való csatolását. A békekonferencia által területrendezésekkel megbízott ugynevezett nagyköveti konferencia 1923-ban elismerte ezt a csatolást.

Litvánia ekkor megszakította diplomáciai kapcsolatát Lengyelországgal és azóta többszöri próbálkozásra és figyelmeztetésre sem volt hajlandó helyreállítani. Ez a szakítás nyílt sebe lett a lengyel-litván viszonyoknak és a feszült helyzet csak most értet odáig, hogy Lengyelország erővel fellépése folytán feloldáshoz jutott.

A Memel-vidék kérdése és a lengyel-litván konfliktus is hozzájárult ahhoz, hogy a Német Birodalom és Lengyelország viszonya

A felelősségi jog mellőzésével történik az ideai adók megállapítása

Bucurestiből jelentik: Az utóbbi napokban sok szó esett arról a tervről, hogy a pénzügyminisztérium új adómegállapítás helyett egyszerűen átvitelezzi az elmúlt évi adómegállapításokat olyanformán, hogy az áthozatal bizonyos százalékaránnyal növeléssel történjen meg. A hírek nagy feltűnést keltettek, később azonban híre járt, hogy a pénzügyminiszter más megoldási lehetőséget keres az új adómegállapítások megoldására. Az Argus című fővárosi lap most mint befejezett ténnyt említi az adómegállapítások elmaradását és az előző költségvetési évre megállapított adók áthozatalát. Hangsúlyozza azonban a lap, hogy minden más feltevessel szemben a jelentős emeléssel áthozott adók ellen nincs fellebbezésnek helye,

mert a pénzügyminisztérium ezt az eljárást úgy tekinti, mint hallgatóságos megállapodást az adózó felekkel. Mindkét fél — ez a pénzügyminiszter álláspontja — előnyös helyzetet élvez az új adómegállapítás elmaradása folytán, mert időt, munkát, kellemetlenséget takarít meg, viszont abban az esetben, ha az adófizetők egyszerűen megfellebbezhetnék az adótételek áthozatalát, a pénzügyi hatóságok nem érnék el az idő és munkamegtakarításban megállapított célt.

Eppen ezért, az elkészítés alatt álló rendelet-törvény úgy az adózó fél, mint a kincstár fellebbezési jogát megvonja az átvitelezéssel történő adómegállapításokkal kapcsolatban.

Walter János Isten képe a természetben

Ujabb, bővített és átdolgozott kiadás,
sok képpel. Füzve 110 lel.

Ez a könyv nemcsak Isten létét bizonyítja, hanem azt is, mennyire valótlan az a tudatos félrevezetésnek szánt megállapítás, hogy a tudomány és vallás nem fér össze. Aki Walter János érdekes és végig élvezetes könyvét elolvassa, csakis arra a végső következtetésre juthat, hogy igazi tudomány nem képzelhető el vallásosság nélkül, mert minden a dolgok végső okára, Istenre mutat. Nem is szólva az emberi test és értelem csodálatos építményéről és hámratos strukturájáról, a legegyszerűbb fűszálban vagy a csillogó hópehelyben is ott látjuk ragyogni a teremtő Isten végtelen nagyságát.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

még barátságosabb legyen. Viszont ez Litvániában balfelé való eltolódást idéz elő. Az 1926-os választások alkalmával a szociáldemokraták és népszocialisták közös ellenzéki frontja győzött. Ez a győzelem rövidéletű, mert még ugyanabban az évben Voldemaras diktatúrája következik, amely 1929-ig tart. Jelenleg Smetona az államelnök, akinek megbízatása 1938 decemberig érvényes. A német és lengyel viszonyokban irányadó Memel-vidéki, illetve vilnai kérdéseknek tulajdonítható az a megneemtámadási szerződés, amelyet Litvánia 1933-ban kötött Szovjet-Oroszországgal.

A lengyel ultimátum most próbára tette az orosz barátságot. Az oroszok a litván segélykérésekre kitérően feleltek, s ez a körülmény kényszerítette a litván kormányt, hogy a közvélemény ellenére is elfogadja a lengyel ultimátum követeléseit.

Litvánia kikapcsolása a szovjet-orosz érdekközösségből Esztországnak és Lettországnak a helyzetén is könnyített, amennyiben könnyebben megtalálhatják a közös alapot a három állam Balti-szövetségének Nyugathoz való tevékeny csatlakozására. Eddig a három balti állam szövetségét az lazította, hogy Litvánia szovjet-tájékozódású volt, míg a más két balti állam inkább a bolsevista-ellenes lengyel-német együtteshez huzott.

Zarándokvonat — a nemzetközi — Budapestre eucharisztikus kongresszusra

Utlevél nélkül! május 24-től 29-ig. :: Jelentkezni lehet minden plébánián. :: Jelentkezési határidő április 10. Utlevél nélkül!

A Niagara-híd legendája

Kilencven év előtt kalandos körülmények között építették fel a Niagara-hidat, amelyet összerombolt az idejéigzajlás

Alig pár hete, hogy a Mississippifeltorlódo jégtáblái elgörbítették a Niagara-zuhatag hidját, Amerikában máris lejegyezték annak az új hídépítő társaságnak részvényeit, amely az új hidat fogja felépíteni. A technikának ez a csodálatos alkotása most hát eltűnik és egyelőre a turisták nem élvezhetik a természet egyik legszebb színjátékát, a Niagara-zuhatagot. Most, hogy a hidat végleg lebontják, érdemes megemlékezni róla, hogy milyen kalandos körülmények között építették fel.

Az a híd, amelyet most a feltorlódo jégtáblák tönkretettek, tulajdonképpen a harmadik volt, amelyet a zuhatag áthidalására építettek. Ennek a hídnak a terve több mint másfél évszázad óta kísértett a technikusok fantáziájában, de a XVII., majd később a XVIII. század kisebb technikai felkészültségű szakemberei nem is mertek gondolni a híd felépítésére. Csak a gőzvasút terjedésének korában vált kényszerítő körülménnyé a híd felépítése, de akkor is csak a harmadik kísérletre sikerült a végleges megoldás.

Egy indián babona

A Niagara-zuhatagot egy Henneping nevű misszionárius fedezte fel, aki korának egyik érdekes és nagyjelentőségű kutatója volt. „Description de la Louisiane” című munkájában beszámol ama benyomásairól, amelyeket a Niagara-zuhatag megpillantása váltott ki belőle. A zuhatagot magát „a világ nyolcadik csodájának” nevezi. Érdekes, hogy ez a mű, mely 1690-ben jelent meg, már foglalkozik azokkal a hatalmas ipari lehetőségekkel, amelyet a vízesés erejének kihasználása jelent.

Maga a zuhatag és környéke egyébként vagy másfél évszázadon keresztül véres és elkeseredett harcok színhelye volt. A Mississippit két partján lakó indián törzsek ragaszkodtak a zuhatag birtokához, mert úgy látszik, hogy vízesésben valami felsőbb istenség megnyilvánulását látták. A megszálló helyőrséggel folytatott harcokban egész törzsek pusztultak ki, de az indiánok pacifikálása mégsem sikerült tökéletesen. A XVIII. század végén, majd a XIX. század elején egyre-másra törnek ki a lázadások, nem egy alkalommal koncolják fel az angol helyőrséget. A kormányzatnak állandó gondot jelent a háborgó indiánok megfékezése. Különösen világossá lett a helyzet 1763-ban, amikor egy Pontiac nevű zseniális törzsfőnök megszervezi az indiánok guerrilla-háborúját. Az indiánoknak ez a szabadságharca több évig tartott, de végül is teljes leveretésükre vezetett. Kanadában és az Egyesült Államokban a határszéleken megindulhatott a hékés termelő munka és a két testvérállam a Niagara-zuhatagon keresztül kezét nyújtott egymásnak.

A XIX. század elején, amikor a gőzvasút lassan felgöngyölt a végtelen prériket, egyre sürűbben merül fel a zuhatag felett építendő híd terve. Az Erie és Ontario tavak mellett már vasúti sínek vezetnek és így a vasút segítségével már százerek járnak a világ legnagyobb zuhatagának csodájára. Az amerikai iparosodás és pénzcsinálás hőskorát éli és így nem csoda, ha az első vállalkozók még csupán arra gondolnak, hogy a zuhataghoz ezerszámra tóduló turisták kívánságát elégítsék ki.

A megoldhatatlan probléma

Az első híd tervét Merrit mérnök készíti el, a svájci Freiburg melletti kötélpólya mintájára. A terv forradalmian vakmerő, mert arról van szó, hogy a hídon keresztül vezetik a gőzvasút síneit. Rövidesen megalakul a hídépítő társaság, amely megszerzi mindkét állam, az USA és Kanada hozzájárulását a híd megépítéséhez. A terv azonban bármily kitűnő, a speciális helyviszonyok mellett nem viheto keresztül. Eközben múlnak az évek és Merrit meghal. A társaság Ellet fiatal amerikai mérnököt bízza meg a terv kivitelezésével.

Ellet igazi jenki volt, abból a szívós és makacs fajtából, amely nem ismer lehetlent. Évekig tanulmányozza a helyszínt, végül rájön, hogy Merrit tervét módosítani kell. A függőhidat csak úgy valósíthatja meg, ha a híddal párhuzamosan egy kisebb, úgynevezett „póthidat” épít.

Ezt pedig csak oly módon lehet megvalósítani, ha a póthíd tartókábeleit átjuttatja a túlsó partra.

A rettenetesen súlyos tartókábelek átszállítása nem csekély technikai problémát jelentett. A munka valóságos bravurt igényelt. Először csónakon próbálták átszállítani a fémből készült kábeleket, de egymásután öt ladikos fizetett élével a vállalkozásért. A munka csődöt mondott. Ellet, akinek volt fantáziája, arra is gondolt, hogy az első kötelet ágyúval, szigonyszerűen átlövi a túlsó partra, hogy az első sodronynak segítségével áthúzza a többi kábelt. Ez sem sikerült. Fokozta a nehézségeket az időjárás keménysége. A munkások egymásután pusztultak el a rettenetes hidegben és a sorozatos balesetek valószínűsége pánikot idéztek elő. A hídépítő társaság részvényei zuhanni kezdtek. Már maga a keménykötésű Ellet is feladja a harcot, amikor meglepetésszerűen egy szerencsés véletlen megoldja a nehéz technikai problémát.

Papírsárkány, mint vontató

Ahogy kitavasodott, az egyik művezető unalmában sárkánnyal szórakozott. A szél elkapta a papírsárkányt és lecsapta a túlsó partra. Ellet tanuja volt a művezető szórakozásának és nyomban kicsirázott benne a helyes ötlet. A papírsárkány zsinagához vastagabb zsinagot kötött, ehhez pedig egy erősebb kötelet. Időközben a zuhatagtól távolabb, a felső folyásnál csónakon átszállítottak egy emelő berendezést. A kötélnél azután mindig vastagabb kötelet erősítettek, végül pedig egy acélsodronyt és az emelő segítségével 1848 tavaszán sikerült az első sodronykábelt áthúzni a túlsó partra.

A nehéz technikai kérdés megoldásával a munka most már gyorsan haladt előre. Tizenkét méter magas farönk-tornyot építettek mindkét partra. Ez volt a híd két tartópillére. A híd maga kétszázötven méter hosszú volt és 2,5 méter széles. Magassága a vízszinttől számítva nyolcvan méter. Kanada és az Egyesült Államok

Hidonság!

Bitter Mathis:

Az Úr szántóföldje

Prédikációk földműveseknek.

Ara füzve 125 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

között ez volt az első összekötőhíd a Niagaránál.

A póthíd tehát felépült és most kellett volna megkezdődnie a tulajdonképeni híd építésének. A társaság azonban, amikor az építkezés költségeit elszámolta, kellemes meglepetéssel tapasztalta, hogy az ideiglenes híd már az első évben befektetett tőke harminc százalékát hozta vissza. Ezek után úgy találta, hogy második híd építésére nincs is szükség és Ellet-t is elbocsátotta állásából.

A fiatal mérnök azonban nem nyugodhatott bele a társaság határozatába. Társult Roebeling német mérnökkel, akinek segítségével újabb hídépítő társaságot alapított. Három év alatt felépítették az „ellen”-hidat, amely azonban még mindig csak arra szolgált, hogy a gyalogos- és kocsiközlekedést bonyolítsa le és a kíváncsi kirándulóknek szép kilátást nyújtson. Évtizedekig csak gyalogos közlekedés volt a Niagara két partja között, míg végül 1897-ben felépítették a mai Niagara-hidat, amelyen keresztül már a Pacific-vasút közlekedik.

Most, amikor a technikának ezt a remekművét kénytelenek lebontani, a szakemberek egyhangúan megállapítják, hogy a híd pusztulását olyan körülmény okozta, amelyre az építők nem is gondolhattak. Negyven évvel ezelőtt fennakadás nélkül bonyolódott le a forgalom a hídon és csak az idejéig fordult elő az a rendkívüli jelenség, hogy a befagyott folyó feltornyosuló jégtáblái elgörbítették a híd ívét. Néhány hét múlva dinamitpatronokkal levegőbe röplék a megsérült hidat, de ugyanakkor már készen áll az új, negyedik Niagara-híd terve.

(n. b.)

A transzilvániai telefonelőfizetők számára, a jövő héten kerül nyomás alá

a telefonkönyv

Azoknak

az új telefon-előfizetőknek

a neveit, akik legkésőbb március 26-ig, azaz szombatig előfizetnek a telefonra, bevezetik az új telefonkönyvbe.

Felkérjük mindazokat, akik a mostani telefonkönyv beírásain valamit

változtatni óhajtanak,

hogy ezt a kívánságukat legkésőbb március 23-ig, szerdáig közöljék a Telefon hivatalal:

Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 2.,

ahol mindenféle változtatást ingyen eszközölnek.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Helyföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Cluji szerkesztő: **Sülyok István**

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.

CISAR ÉRSEKKEK AZ ÉLÉN AZ EGÉSZ ROMÁNIAI PÜSPÖKI KAR RÉSZTVEZÉS AZ EUCHARISZTIKUS VILÁGKONGRESSZUSON. *Bucuresti. Saját tud.* Az eucharisztikus kongresszuson való részvételre szóló felhívásokat kifüggesztették az okirályság összes katolikus plébániáiban és templomaiban is. Mindenfelé nagy érdeklődés mutatkozik. Valószínű, hogy Bucurestiből egész vonatra való utazás jelentkezik. A kongresszuson résztvesz az egész romániai katolikus püspöki kar *Cisar* érsekkel az élén.

Eltemették id. Szemlér Ferencet. *Braşov. Saját tud.* Vasárnap délután 4 órakor a részvételt hatalmas megnyilatkozása mellett kísérték el utolsó útjára id. Szemlér Ferenc nyugalmazott főgimnáziumi igazgató, az ismert nevelő és költő földi maradványait. A részvételi megnyilatkozása öröklési arányu volt, a temetésre ugyiszólva a város egész társadalma kivonult. Megható gyászbeszédet hangzottak el id. Szemlér Ferencről, az igaz és jó emberről, a szorgalom és kötelességteljesítés példaképéről, akit szoborként lehet odaállítani a mai társadalom elé. Gyászbeszédet mondott Széles Dénes kanonok, püspökhelyettes, Ganea tanügyi főfelügyelő, Kolozsvári-Sillye Béla főgimnáziumi igazgató, Boga Alajos az odorheui főgimnázium igazgatója, Péter Antal braşovi apátkanonok és Szabó Béni volt országgyűlési képviselő. Idős Szemlér Ferenc koporsóját a Magyar Dalárda lélekbe markoló művészeinek mellett hantolták el.

MISSZIÓ A BUCURESTI MAGYAR AIKU HIVEK RÉSZÉRE. *Bucuresti. Saját tud.* A fővárosi Barafia-templomban a magyar ajkú hívek részére Jakab András cluji lelkész nagyböjti missziót tart március 24-én, 25-én és 26-án. Naponta háromszor szentbeszéd és pedig reggel 9-10-ig, délután 5-6-ig és este 8-9-ig. Záróbeszéd 27-én, később megállapítandó időpontban.

Megszűnt a timisoarai osztrák konzulátus. *Timisoara. Saját tud.* Az osztrák követéségek megszüntetésével kapcsolatban az osztrák konzulátusok is megszűntek. Ennek következtében megszűntette működését a timisoarai osztrák konzulátus is, amelyet 1922-ben állítottak fel. Az irattárt és a berendezést a timisoarai német konzulátusnak adták át.

A KÖZREND ÉRDEKÉBEN BEZÁRTAK EGY KÁVÉHÁZAT. *Bucuresti.* A belügyminiszter elrendelte egy giurgiui kávéház bezárását. A rendelkezést azzal indokolják, hogy ez a helyiség lehetővé tette a látogatóknak olyan tevékenység kifejtését, amely ellentétben áll a közrend fenntartására vonatkozó legutóbbi törvényekkel.

Vezetőséget választott a satumarei ügyvédi kamara. *Satumare. Saját tud.* Az itteni ügyvédi kamara vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyet a kamara vezetőségének a megválasztása követett. A szavazást délután 3 órakor lezárták és megkezdődött a szavazatok összeszámlálása. Dékán lett: dr. Demian Titu, az igazgató-tanács tagjai: dr. Benea Stefan volt polgármester, dr. Pop Octavian vármegyei főügyész, Cocea D. Ilie, dr. Katz Izsó, dr. Andercou Aurel és dr. Südy Tibor. Az ügyvédszövetségnél a satumarei kamarát dr. Osianu Gavril volt vármegyei prefektus képviseli.

Hová visz a szentáció-hajhászás? *Bucuresti.* *ből* jelentik: Missir ügyész eljárást indított L. Meyer és Gh. Lăzărescu-Lotru ujságírók ellen, sajtó útján elkövetett rágalmozásért. A nevezettek egy kitalált „szerelmi drámát” közöltek, amelyben egy bizonyos Magacevsky orvos felesége állítólag öngyilkosságot is követett el. Az állítozat fényképét is leközölték. Azonban a fényképen egy Bartha Anna nevezetű nő magára ismert és azonnal megsejtette a feljelentést az álhírgyártók ellen.

Beiktatták Carei új polgármesterét. *Carei.* *ből* jelentik: Az elmúlt héten iktatták be hivatalába Carei város új polgármesterét, Toma Nadolu ezredes, a 88. gyalogezred parancsnokát. A beiktatásnál Sălaj megyefőnöke, Teoria Petrescu is jelen volt. A helybéli közéleti vezetők is megjelentek és üdvözölték az új polgármestert.

MEGALAKULT A BUCURESTI SZÉKELY TÁRSASÁG. *Bucuresti. Saját tud.* *dósítónktól.* Vasárnap délután megalakult a *Bucuresti Székely Társaság.* Az alakuló gyűlésen, amelyet a Turnverein kistermében tartottak, Lőrinczy Géza unitárius lelkész elnöklelte alatt, több mint ötven alapítótag vett részt. Az új egyesület elnökévé Zsigmond József magántisztviselőt választották meg. Erőből a társadalmi eseményről, amely a főváros magyarságának életében döntő jelentőségű, lapunk egyik közeli számában részletes tudósítást adunk.

Sălaj megye továbbra is megmarad. *Zălauról* jelentik: Az utóbbi időben olyan hírek terjedtek el, hogy Sălaj megyét, amelynek 400 ezer lakosa, 10 járása van és az ország 7-ik legnagyobb megyéje, az új közigazgatási törvény megszünteti. Illetékes ténvezők a leghatározottabban cáfolják ezt a hírt, amely egyébként nagy nyugtalanságot idézett elő a lakosság és a hivatalnoki kar körében.

Adócsalás miatt letartóztattak egy moziigazgatót. *Braşov. Saját tud.* Elénk feltűnést keltett Braşovban, hogy hamis jegyek árusítása, illetve adócsalás miatt letartóztatták Mănescu Virgilt, az ottani Capitol mozi igazgatóját. Az igazgató két bucuresti egyénnel, névezetesen Herskovits Nánin mérnökkel és Heneka Manole tisztviselővel állt összeköttetésben, akik segítségével kijátszotta az adóhivatalt. A nagy nort felvert jegycsalás ügyében a vizsálat tovább folyik.

KIUTASÍTOTTAK HUSZONHÉT KÜLFÖLDI ÁLLAMPOLGÁRT. *Bucuresti. Saját tud.* *úsítónktól.* A bucuresti rendőrfőnökség az elmúlt héten huszonhét külföldi állampolgárt kötelezett az ország elhagyására.

USZÓ TEMPLOMOK. *Saját tud.* *Argentinában* a Parana folyó deltájának vidékén csak vízi közlekedési utak vannak. A delta vidékén lakó telepések számára ezért 7 „uszó katedrális” építettek. Ezek az „uszó katedrálisok” nagy hajók, amelyekeken tágas templom-helyiség van. Az egyik ilyen hajó „Krisztus Király” nevet visel. A hajók nemcsak lelki vigasztalást visznek a szétszórt telepéseknek, hanem anyagi segítséggel is ellátják a szükségződőket.

Emberölés miatt vád alá helyeztek egy ismeretlen bányatulajdonost. *Satumare. Saját tud.* Részletesen beszámoltunk arról a borzalmas bányaszerencsétlenségről amely Baia-Mare határában, a Kereszthegy oldalán, az épületről bányánál történt. Luputi Stefan bányatulajdonos mezfagyott dinamitot adott át munkásainak, akik a kökemény masszával nem tudtak dolgozni. Luputi erre utasította őket, hogy olvasszák ki a tűznél a dinamitot. A tűznél az egyik patron megrgyulladt, felrobbant és felrobbantotta a dinamitot is. A szerencsétlenség következtében Stekal Antal fiatal bányász azonnal meghalt, Feldmann Lajos bányamunkás a kezét veszítette el. A hatóságok a szerencsétlenség ügyében bevezetett vizsálattal szombatán készültek el. A vizsálobíró emberölés és gondatlanságból származó súlyos testisértés címén vádat emelt Luputi Stefan bányatulajdonos ellen.

Jámbor László S. J.

ÖRÖKMÉCSSES

Fűzve 55 lei.

Az eucharisztikus világkongresszus napjaiban bizonyára szemképráztató, szívetdobogató ünnepek hosszú sorában gyönyörködhetnek a résztvevők, de mit érne ez a fényes külső máz, ha nem járna vele együtt a lelkek eucharisztikus regenerálódása. Ezt a szükséges lelkimegújítást szolgálja ez a könyv, amely lényegében nem más, mint formális nagy nemzetközi lelkizakorlat az eucharisztia szellemében. Ezért nélkülözhetetlen mindennapos lelkivezető a komoly katolikus számára.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Feljegyzések

A magyar sereget a mohácsi síkon összehozta a török. II. Lajos a Csele patakában korai halálát lelta. Habsburg Máriát, az ifjú király feleségét Buda várában érte a végzetes hír. A királynénak első gondja volt, hogy kincseit összeszedje, gályákra rakja és bátyjához, Ferdinándhoz meneküljön Bécsbe. Egyetlen napig tartott a lázas csomagolás s harmadik éjszaka a gályák indultak is felé a Dunán, a vontatók görnyedeztek a nagy súly alatt.

A menekülés azonban mégsem ment végbe akadályok nélkül. Esztergom tájékán Orbán Endre várnagy, Szapolyai János hűséges hive Kun Pállal, az esztergomi főispánnal egyetértésben megtámadta a gályákat. Harc támadt az éjszaka sötétjében s e közben két gályát elsüllyesztettek a támadók. A többi elmenekült és biztonságba vitte a kincseket. A Duna ezen a helyen nagyon mély s így hiábavaló volt a régiek minden igyekezete, hogy a gályákat kiemeljék. Később aztán feledésbe ment ez a történet és csak a nép száján élt tovább, mint legenda a menekülő királykisasszonyról és az elsüllyedt kincses gályákról.

A Habsburgok azonban rendes emberek voltak, a szerzeményekről pontos jegyzékeket vezettek. Így történetelt meg, hogy most a bécsi levéltárakból előkerültek a pontos jegyzékek a kincsekről: azokról, melyeket Budán gályákra raktak és azokról is, amelyek Pozsonyon keresztül utóbb Bécsbe érkeztek. A különbség a két jegyzék között pontosan megmutatja, milyen értékek, jegyverek és drágaságok kerültek akkor az esztergomi harcban a Duna fenekére. Mivelhogy pedig a bécsi levéltárakban semmi újabb nyom nem mutatja, hogy ezeket a kincseket valamikor előkerítették volna, közfelfűvő a föltevés, hogy ma is ott vannak gályástól, ahová 1526 augusztusának utolsó napján lemerültek. Annál is inkább, mert a folyó medrének az alkata ott olyan, hogy a gályákat a víz valószínűleg nem sodorta el, hanem betemette iszappal.

A magyar régiség-búvárokat most ezek a gályák izgatják, mint néhány évvel ezelőtt az olaszokat a Némi tóba süllyesztett Caligula gályák dolga. A Dunát azonban nem lehet lecsapolni, mint ezt a hegyek közé ékelt olasz tavat s így más eszközökhöz kell nyulni. Kotrógépek és búvárok lépnek munkába nemskóra s megindul az izgató hajsz a régmúlt kor művelődésének és gazdagságának történeti emlékei után.

A mai kor tanult emberét különös izgalom fogja el, amikor a tudósok ilyen kirándulásairól hall, mellyel a multba indulnak. Új felfedezéseket vár-e, avagy bizonyosságot arra, hogy valóban úgy volt-e minden, ahogyan azt egykorú feljegyzések és történelem tanítja? Ennek az esztergomi kutatásnak a hírére pedig még más gondolat is felbukkan az emberben: vajjon a vén Duna medre még hány ilyen gályát takar, mennyi emléket elmult koroknak és elünt népeknek? Minden ország és minden nép, melynek köze van valahol az öreg folyóhoz, érdeklődéssel nézhet e kísérlet felé. Mindegyiküknek tanulságot hozhat és a kutatás váratlan lehetőségeit tárhatja fel. (SKIN).

Öngyilkosság Braşovban. *Saját tud.* Megrendítő öngyilkosság történt tegnap Braşovban. Gartner Irén, chislanui urilány, aki betegségével Braşovban kezeltette magát, a közvasut vonata elé vetette magát. A szerencsétlen leányt holtan húzták ki a kerekek alól. Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra, valószínű azonban, hogy gyógyíthatatlan tüdőbaja miatt követte el tettet.

Dr. Bleda László és dr. Turla Miklós az ügyvédi kamara két prodékánja. Az oradeai Ügyvédi Kamara új vezetősége dr. Zigre Miklós dékán elnöklésével szombat délután megválasztotta az új tisztikart. A szavazás eredményeként prodékáná dr. Bleda László volt polgármestert és dr. Turla Miklóst választották meg. Főtisztart: dr. Marcus Péter. Titkárok: dr. Jurca és dr. Jas ügyvédek. Az Ügyvédi Kamara segélyező irodája, annak titkárává egyhanguan Surducian Traian dr. ügyvédet választották meg.

* A női betegségek gyógykezelésében a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorral egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.

A háztartási civódás végzetes következménye. Szekszárdról jelentik: A tolnamegyei Kalocsán Morvay Lajos 65 éves jómódu gazdálkodó baltával összevonta a felesége koponyáját. Az aszszonyt beszállították a kórhába, de mielőtt műtétet hajtottak volna végre rajta, kiszenvedett. A gyilkos férjet letartóztatták. A házaspár az utóbbi időben sokat veszekedett egymással.

Halálos csempész-dráma a román-cesh határon. Satumare. Saját tud. Egy hét alatt két halálosvégű drámát eredményezett a román-cesh határon folyó csempészet. Mint jelentették, Visk község közelében egy ottágu csempészbanda megtámadta Hruby cseh határőrt, aki önvédelemből az egyik csempészt agyonlőtte. A többi csempész elmenekült. Tegnap ugyancsak Visk közelében a határőrök Románia felől egy áruval terhelt szekeret láttak cseh terület felé közeledni. Amikor a csempészek áthaladtak a határon, a katonák megállásra szólították őket. A csempészek azonban futásnak eredtek, mire egy embert közülük agyonlőttek. A halott csempész személyazonosságát nem sikerült megállapítani.

ESEMÉNYSZÁMBA MEGY olaszországi társasutazásunk, amit ezidén az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolunk össze. Kísérje figyelemmel a lapjainkban megjelenő részletes tájékoztató közleményeket.

KÉT FALUSI GAZDA VESZEDELMESE FARKASKALANDJA. Braşov. Saját tud. Nem mindennapi eseménynek volt a színhelye a Braşov melletti Bran és Zărneşti útszakasz. Tegnap délután öt farkas üldözőbe vett egy parasztszekeret, amelyen két gazdálkodó igyekezett Braşovba. A gazdálkodók a lovak közé csaptak, hogy így meneküljenek meg a farkasok támadásától. A kiéhezett ordások azonban üldözőbe vették a lovakat. Már-már bekövetkezett a tragédia, amikor a helyszínre érkezett a Braşovból jövő autóbusz, amely Zărneşti felé bonyolítja le a forgalmat. A gépkocsi utasai a két bajbajutott gazdálkodó segítségére sietett és valóságos közpört zúditott az ordásokra, amelyek a nemvárt támadás elől az erdőbe menekültek.

Felakasztotta magát a nevenapján. Târgu-Mures. Saját tud. Vaida József târgumurasi mészárosmester anyagi gondjai feletti elkeseredésében éppen nevenapján felakasztotta magát. Mire rátaláltak, halott volt.

Hirtelen halál. Timisoara. Saját tud. Schütz József negyvenkét éves jimboleai gazdálkodó Timisoarára jött, a nagyvásár alkalmával. A vásárt megelőző estén Lobodi József nevű ismerősénél szállt meg. Éjjel váratlan rosszul lett fogta el és szívmegállásban meghalt. Az ügyészség beható vizsgálatot rendelt el. A holttestet valószínűleg Jimboleára szállítják át.

Hurokra került egy megrögzött bűnöző. Târgu-Mures. Saját tud. A rendőrség őrizetbe vette Fischer Ferenc volt tg.-muresi nyomdátulajdonost, akinek körözését Tighinában, Râmnicul-Valceaban, Gherlân és Dumbraveniben elkövetett csalásai miatt rendelték el az igazságszolgáltatás hatóságok.

Temetése. Henger Gézáne született Blenka Anna 67 éves korában elhunyt. Temetése március 22-én délután lesz a Biserica-utca 27. számú gyászaházban, a venetiai temetőbe. — Dinu M. Radu továbbszolgáló csendőr szakaszvezető 31 éves korában meghalt. Temetése március 22-én délelőtt 11 órakor megy végbe a központi kórházban. (Caritas.)

* **Kérelem.** Racosul de Jos-i Jézus Szive tiszteletére épült templom berendezésére kegyes adományokat szeretettel kérünk. Adományokat a Rupea román. kat. plébánia címére kérjük.

Societatea Turistilor „Vulturii” fényképezési kiállítása iránt országsszerte nagy az érdeklődés. A Bucureşti-ben székelő amatőr fotó szövetség is felhívta figyelmét tagjainak ezen kiállításra. Így remény van arra, hogy városunk kitűnő amatőr fényképezői mellett részt fognak venni az ország összes számozott amatőrjei. A kiállítás április hó 17-től 27-ig a husvétii ünnepek alatt fog lezajlani.

KÖZGAZDASÁG

Országos vásár a Banatban

Bizonytalanná vált a bécsi ló kivitel

Timisoara. Saját tud. Csütörtökön kezdődött meg a tavaszi nagyvásár. A tavaszi munkálatokra való tekintettel ennek a vásárnak mindig nagy jelentősége volt. Ujabb városi rendelkezés szerint azonban a vásár első napján az állatpiacon csak szarvasmarha és sertés felhajtását engedélyezik, a második napon pedig a lóvásárt tartják meg. Már ezért is arányaiban kisebb a vásár. Felhajtottak 1500–2000 szarvasállatot, köztük meglehetősen számban tenyészbikákat. Ezeknek azonban magas az ára. darabjáért 20.000–25.000 leit kértek. De volt olyan tenyészbika is, amely 15.000 leiről kelt el. Jó fejű juhok ára is 10.000 leit, tizhónapos üszőért 4500 leit fizettek. Exportőrök kiőja elősúlyban 15 leit, helyi levágásra való ökör 12–14 leit. Borjú ára 22–23 leit különként elősúlyban. Az élőállat-export Olaszországba és Palesztinába irányul, ugylátszik azonban ezuttal nem vásároltak nagyobb mennyiségben az exportőrök. A sertés piacon főként sok a malac, amelynek párjáért nagyság és kor szerint 800–1200 leit fizettek. Míg a szarvasmarhavásáron csekélyebb volt az érdeklődés, a sertés piacon élénk forgalom mutatkozott. A hizlalás kifizetődik, részint a konzervgyár részére való eladások, részint az export miatt. 150 kilós exportsertésért 25 leit fizetnek különként. (Exportra csak

olyan állatokat fogadnak el, amelyek legalább 145 kilót nyomnak.) A sertés kivitel Prágába és Olaszországba irányul. A lóvásárt, mint jeleztük, csak a nagyvásár második napján tartják meg. A lóexportőrök körében meglehetősen bizonytalanság: nem tudják még, vásárolhatnak-e vagy sem. A ló kivitel főleg Bécsbe irányul, fogyasztási célokra s ugyanilyen célra Budapestre is. A Bécsbe szülő szállítmányokért 8–10 leit fizettek eddig az exportőrök különként elősúlyra. A budapestiért 5 leit, mivel ott silányabb minőségűt is elfogadnak. Eddig heti 4–5 vagon volt a kivitel. Az exportőrök kijelentése szerint fogyasztási célokra úgy a súlyát, mint a minőségét tekintve, kiváló a banati ló. A vásárlás azonban bizonytalan, mert jönni nem megbízóik értesítették a kereskedőket, hogy „netto schillinget” utaltak, de a pénz még nem érkezett meg s a pénzintézetek is bizonyosságot akarnak szerezni afelől, vajjon az exportchillinget is 1:2 arányban számítják-e a márkához viszonyítva. Ha az exportchillinget is fél márkában számítják, úgy lehetetlen a vásárlás, túl nagy volna a ráfizetés. A kirakodóvásár nagy és élénk volt, a gazdák mindenféle házi és gazdasági felszerelést vásároltak, vasalatlan szekerért 3500, megvasaltért 9000 leit, vasalatlan koscsikerékért 300 leit kértek.

Románia burgonyatermesét is veszélyezteti a kolorado-bogár pusztítása

Fel kell készülnünk a burgonya-bogár fenyegető kártétele ellen

Oradea. Saját tud. A burgonyát pusztító kolorado-bogár Nyugateurópa felől félelmesen vonul Közép- és Keleteurópa felé. A veszedelmes kártevő egész Franciaországot elárasztotta és a szomszédos országokban is megjelent. Svájcot is teljesen fertőzöttnek lehet tekinteni, mert kétszázötven szétszórtan fekvő község határában pusztít a veszedelmes bogár és Németország felé a fertőzés már Svájcra át történt. Svájcban azt az érdekes megállapítást tették, hogy a kolorado-bogár már 1000 méternél magasabban fekvő színtíjakon is megjelent és rohamosan terjed az ilyen magasságban fekvő vidékeken is. Szomorú jele ez annak, hogy a bogár rendkívül szívós természetű és csaknem korlátlan alkalmazkodó és honosulási képességei vannak. Azt, hogy a bogár ilyen nagy magasságokban fekvő vidékeken való fellépésében a szeleknek is van szerepük, amelyek a bogarat szállítják, nem lehet biztosan tudni, de nem is lehet kizártnak tekinteni.

Németországban a kolorado-bogár tavaly 35 község határában lépett fel. a Saar vidéken, a trieri és bodeni kerületekben. A német kormány mindent elkövet a veszedelmes kártevő irtására és terjedésének megállítására. Mozgópermetező csapatok járják végig a veszélyeztetett területeket. Rendszeresen megszervezett hirtelgálat útján gondoskodnak arról, hogy amint a bogár valahol megjelenik, ott azonnal megkezdjék ellene a védekező hadjáratot.

A veszedelem nálunk is mind fenyegetőbbé válik. Hír szerint a kolorado-bogár fellépését az ország délkeleti részén már az elmúlt nyár folyamán megállapították. A gazdáknak és hatóságoknak lelkiismeretes gondossággal kell figyelniük ezt a fenyegető bajt, mert ha a bogár általános felép. a legolcsóbb és legegészségesebb néptáplálék a burgonya végveszedelemforog.

Banati állatorvosokat rendelték Brailába. Timisoara. Saját tud. A brailakörnyéki loállományban fellepetti járványok miatt Timis-Torontalme gyéből nyolc állatorvosot rendelték ki néhány hetes szolgálatra Brailába és vidékére.

A szövetkezetek veszik át a sóárúsítást

Bucureşti. Saját tud. A szövetkezeti törvény alkalmazásával, amely az egyedárusítási termékek eladására elsőbbséget biztosít a szövetkezeteknek, a Casa Autonoma a Monopolurilor megegyezést létesített a Centrala Cooperativa de Consummal a só eladására. Az ország rész területén e megállapodás végrehajtására való tekintettel, a koncesszionált magánlerakatoknak 1939 április 23-ával felmondanak. A szövetkezeti központ igyekezni fog, hogy a só eladása jól megszervezése magába olvassa a jelenlegi jól felszerelt magánlerakatokat.

Érdekszövetségbe tömörültek a satumarei kereskedők és az élelmezési iparosok. Satumare. Saját tud. A Sfatul Negustoresca név alatt működő kereskedelmi szövetség országos vezetősége nemrégiben sikeres tárgyalásokat folytatott az élelmezési ipartársulatok központi vezetőségével, amelyek következtében elhatározták, hogy az élelmezési iparosok az egész ország területén belépnek a Sfatul Negustoresca és az élelmezési ipartársulatokat megszüntetik. A központ határozata következtében a satumarei érdekeltek vasárnap tartották meg együttes közgyűlésüket, Suta Demeter papirkereskedő; a Sfatul helyi elnökének vezetésével. Az együttes közgyűlésen Coman Simion ezredes, vármegyei prefektus is megjelent. A prefektus figyelmesen végighallgatta a felszólalásokat és az előterjesztéseket, amelyeket a közgyűlés együttesen elfogadott és ki-mondták a Sfatul és az élelmezési ipartársulat egyesülését. A közgyűlés végén Coman Simion ezredes-prefektus emelkedett szólásra. Örömmel fejezte ki afeletts, hogy a város kereskedői és az élelmezési iparosok egyetértésben dolgoznak faj-ra és felekezetre való tekintet nélkül. Felhívást intézett a megjelentekhez, hogy továbbra is őriz-zék meg a teremő harmoniát, mert abból nemcsak az országnak, hanem az egyedeknek is hasznuk származik.

JÖJJÖN TAVASSZAL ITALIÁBA. A Magyar Lapok ezidei nagy olaszországi társasutazását az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolja össze. Ez a társasutazás valóban eseményszámba megy és mindezek ellenére olyan olcsó, hogy azon a szerényebb anyagok fölött rendelkezők is, minden nagyobb megerőltetés nélkül részt vehetnek.

SPORT

Az AMTE nyerte az első csoport rangadóját

Főlényesen győzött: a Venus, Ripensia és Rapid FC. — Nehezen: a Jiul, Gloria és Juventus. — A CAO otthonában döntetlenül végzett az Unirea Tricolorral

A Nemzeti Bajnokság A) Liga két csoportjában viszonylagosan sima fordulókat bonyolítottak le. Nyertek az esélyesek. Az AMTE cluji győzelme folytán már nyeregben érezheti magát, négy pontos előnye van a Rapid és a Victoria előtt. Várattal, hogy a CAO otthonában nem tudta mind a két pontot megszerezni. A második csoportban a két nagy vetélytárs, a Venus és a Ripensia kitűnő formáról tettek tanúbizonyítást. Itt még nagy küzdelemre van kilátás.

A forduló mértelei a következők:

I. CSOPORT:

AMTE—Victoria 2:1 (2:0)

Cluj: 4000 néző, bíró Xifando. Az aradiak megérdemelten nyertek az első csapat rangadóját és ezzel valószínűleg az első helyet. A győzelemért azonban nagy árat fizettek. Legjobb emberük Buibas a második félidő elején lábtörést szenvedett és legalább 6 hétig nem léphet pályára. Góllövők H. p. Batoiu, 42 p. Prasser, 31 p. Szántai. A győztes csapat legjobbjai: Szalovszky, Buibas, Szaniszló II., Cucula és Batoiu. A Victoriából a közvetlen védelem érdemel dicsőretet.

CAO—Unirea Tricolor 0:0.

Oradea, 3000 néző, bíró Huniadi. Szünetig egyenlő ellenfelek küzdelme, azután felülkerekednek a zöld-fehérek. A 3-ik percben Orza gólt rúg, de a bíró lesállítás címen nem adja meg (szabályos gól volt Szerk.) Tovább tart a CAO főlénye, de Juhász bombáját a kapufa menti, majd a fővárosiak durvasággal vegyes erővel védekeznek. A CAO-ból David, Barta, Sarkadi, Juhász, Orza és Kovács, az Unirea Tricolorból Creteanu, Suciutulescu, Iliescu és Sony Niculescu tűnt ki.

Rapid—Kinizsi 6:0 (1:0)

Bucuresti, 8000 néző, bíró Kronre. Schmidt. a

Kinizsi kapusa 1:0 után összeütözködik Auerral és ajultan vitték le a pályáról. Molnár állt a kapuba s ez a magyarazata a súlyos vereségnek. Góllövők: Barátky, Raffinszky (2), Moldovan (2) és Bogdan. A Rapid legjobbjai Raffinszky és Vintila, a Kinizsiből csak Hoffmann érdemel dicsőretet.

Jiul—Phoenix 3:1 (1:0).

Petroseni, 4000 néző, bíró Macian. Szünet után a hazai pályán játszó Jiul főlénybe került és megérdemelten nyert. Góllövők: Vijdea (2) és Bulea, illetve Szerémy III.

Dacia Unirea—Olimpia 1:1 (1:0).

Braila, 1500 néző. Opreanu a hazai csapatnak szerezte meg a vezetést és az Olimpia csak nagy küzdelem után egyenlített Slivák büntetőjéből.

II. CSOPORT:

Venus—Vulturii 5:1 (3:1).

Bucuresti, 5000 néző, bíró dr Stanciu. Nagy formában, hengerelt a bajnokságot. Góllövők: Humie (2) és Bodoia O. illetve Mayer II.

Gloria Crisana 1:0 (0:0).

Arad, 1000 néző, bíró Chicin. Gyenge színvonalon mozgott a mérkőzés. A győztes gólt Fritz szerezte.

Ripensia Universitatea 7:1 (2:1).

Timisoara, 2000 néző, bíró Tica Iliescu. Könnyű győzelem. Góllövők: Marksteiner (4) és Bindea (3), illetve Putnic.

Juventus—Dragos Voda 3:2 (1:1).

Carnăuți, 2000 néző, bíró Kroner. Nehezen, de megérdemelten nyert a fővárosi együttes. Góllövők: Korony (2) és Vaida, illetve Schuck és Jonescu.

A B) ligában

Nagy vereséget szenvedett a Staruinta

A B) liga küzdelmei során a bajnokságról ránk oradeai Törekvés nagyarányú vereségei szenvedett, a listavezető UDR pedig rossz játék után győzött. Egyedül a TMAC elégitett ki, Tg.-Muresen győzte le a Murest.

A forduló részletei:

Nyugati csoport:

Resita: UDR—CFR Simeria 3:0 (2:0).

Tg.-Mures: TMAC—Mures 3:1 (3:1).

Craiova: Rovine Grivita—Staruinta 5:0 (2:0)

Baia Mare: Tricolor—Victoria 3:0 (2:0).

Keleti csoport:

Bucuresti: Telefon Club—Jahn 9:1.

Constanta: Victoria—Franco Romana 9:0.

Ploesti: Tricolor—Crain Jovan 3:0 (2:0).

C. ligában

Timisoara: Electrica—Politechnica 3:1 (1:0).

RMTE—Progresul 2:1 (2:1). — Fratelia—Olimpia 2:2 (2:0). — GFR—Galvani 5:3 (2:1).

Oradea: Electrica—CFR (Satumare) 4:0 (1:0).

Cluj: CFR—Assu 2:0 (1:0).

Körtüli bajnokság:

Timisoara: Staruinta—Fortuna 1:1 (1:0). —

Freidorf—Vulturii 1:1 (0:0). — Rapid—Csendörök 5:2 (3:1).

Jimbolia: Bohn—Hertha 2:0 (0:0). — ZsSE—Pátia 2:0 (1:0).

Arad: AAC—Hakoah 5:0 (0:0). — Astra—Titanus 1:0 (0:0).

Cluj: Echo—Napoca 2:1 (1:0). — Haggibor—Reuniunea 1:1 (0:0).

Magyar vegyes-lengyel válogatott 2:2 (2:0)

Varsóból jelentik: 12 ezer néző előtt játszották le a nagy érdeklődéssel várt mérkőzést. A lengyel Haselbusch sárga jelére így álltak fel a csapatok:

Újpest, Hungária vegyes: Szabó — Futó, Joós, — Ádám, Turay Sebes, — Kocsis, Müller, Kállai, Cseh, Titkos.

Lengyel válogatott: Madejski — Szesepaniak, Galecki — Piecz II., Nytz, Nowakowski — Piecz I., Piontek, Wostal, Williamowski, Wodarz.

Nagyszerű támadásokat vezetnek a magyarok és Kállay révén kétféle vezetésre tesznek szert. Szünet után könnyelműsködnek és a lengyelek egyenlítetnek (Wostal és Wodarz).

Egyenlően Joós, Ádám, Cseh, Kocsis és Titkos vált ki.

Kisérleti válogatott-Csikók 3:2 (2:1)

Budapestről jelentik: Elvezetés, jó futballt nyújtott az utánpótlás két csapatának egymás elleni játéka:

Kisérleti válogatott: Pálincás — Miklósi, Olajkár I. — Zimonyi, Szűcs, Dudás, — Kincses, Vincze, Nemes, Kalmár, Vermes.

Csikók: Csikós, — Szojka, Bánkuti, — Király, Sós, Pósa, — Fodor, Olajkár II., Harangozó, Kiszely, Szeder. Góllövők: Kalmár, Nemes és Vincze, illetve Harangozó és Hidas (11-esből). Kalmárnak kiújult régi huzódása, a második félidő elején kiállt.

Külföldi sporteredmények

Csehszlovákia, Sparta—Nachod 6:1 (3:1), Slavia—SK Pilsen 4:1 (2:1), Sl. Ostrava—Viktoria Zsiskov 3:1 (0:0), Bratislava—Prostejov 4:1 (3:1), Kladno—Viktoria Pilsen 2:1 (1:1), Pardubice—Zsidenica 0:0.

Bécs, Sima forduló volt. Eredmények: Admira—Fav. AC 1:1 (0:0), Wacker—Vienna 3:1 (2:1), FC Wien—FAC 2:0 (0:0), Austria—WSC 1:1 (1:0), Rapid—Simmering 9:1 (6:0).

Olaszország: Napoli—Atalanta 1:0. — Triestina—Fiorentina 2:1. — Torino—Livorno 4:1. — Lucchese—Liguria 0:0. — Bari—Bologna 0:1. — Genova—Juventus 1:2. — Roman—Milan 3:1. Ambrosiana—Lazio 3:1. A Juventus áll az élen 36 ponttal, mögötte az Ambrosiana a második 34 ponttal. Ezután a Genova, Triestina és a Bologna következik 32—32 ponttal.

Németország-Magyarország 1:1 (1:0)

Az első félidőben fölényben voltak a németek, de szünet után szepen kibontakozott a magyar csapat

A tartalékosan kiálló magyar válogatott „11” győzelemmel felérő döntetlen harcolt ki német földön, 1:0-es vezetés után kiegyenlítették és egy kis szerencsével meg is nyerhették volna a mérkőzést. A budapesti „Nemzeti Sport” a következőket írja: Ugy látszik, a mármár divatjammal magyar szív még tehet ma is csodákat. Ugy látszik: van még magyar dac, amely csak azért is megmutatja, hogy nem adja meg magát a 75 millió nagy nemzet csapata ellenében sem.

Nürnbergből jelentik: A Stadionban 53 ezer néző jelenlétében a belga Langemus vezetése mellett álltak fel a csapatok:

Németország: Jakob — Billmann, Müntzenberg — Kitzinger, Goldbrunner, Mengel — Lehner, Siffling, Berndt, Kuzorra, Fath.

Magyarország: Háda — Korányi, Bíró, — Pázmándy, Balogh II., Balogh I. — Pusztai, Zsengellér, Kisalagi, Toldi, Horváth.

Izgalmas és változatos játék után, a németek szorongatnak és a 30-ik percben Siffling megszerzi a vezető gólt. Szünet után gyors támadásokat vezet a magára talált magyar csapat és a 4-ik percben Toldi egyenlít. Váltakozó játék folyik, mindkét csapatnak vannak helyzetei. A hajrá a németeké, de a magyar védők jól állnak a lábukon.

A magyar csapatban kimagasló munkát végzett a Háda-Korányi-Bíró védelmi hármas. A fedezetsorban az újpesti Balogh volt jó, a csa-

társorban pedig a két összekötő. A németek legjobb embere Jakob kapus, de Kitzinger és Lehner is remekelt!

Gerevich nyerte a BSE kardversenyét. Budapestről jelentik: A BSE I. oszt. kardversenyén 20 induló vett részt. Végeredmény: 1. Gerevich 7 gy. 2. Bajcsányi 7 gy. 3. Kovács 5 gy. 4. Maszlay 4 gy. (27 kapott t.) 5. Erdélyi 4 gy. (33). 6. Pesthy 4 gy. (35). 7. Berczelly 3 gy. 8. Kőszeghy 2 gy. 9. Hidas 0 gy.

Tusarányal szenvedtek vereséget a magyar párbajtőrviskók az olaszoktól. Rómából jelentik: Vasárnap egész napon át rendezték meg Rómában a Mussolini Bruno tiszteletére rendezett főiskolás ünnepségeket és sportversenyeket. A magyar főiskolás párbajtőrözők vasárnap délután kerültek sorra. A magyar csapat tartalékosan alit ki, mert a szintén kiutazott Nedeczky megsérült. Eredmény: Olasz főiskolások—Magyar főiskolások 8:8. Az olaszok 36:34 tusarányal győztek. A magyar csapatból Filipini 3, Rerich 2, Henyei 2 és Molnár 2 győzelmet aratott. Vasárnap délután került sorra a kosárlabdamerkőzés is. Ezt az olaszok 47:29 (18:0) arányban nyerték meg.

Kijelölték a Nemzeti ellen játszó csehszlovák válogatott csapatot. Prágából jelentik: Vasárnap este a csehszlovák szövetségi kapitány kijelölte a budapesti Nemzeti ellen játszó csehszlovák válogatott csapatot. Ez a következő: Vechet — Stastni, Dausik — Kovács, Boucek, Koleki — Kugler, Seemann, Schaffer, Nejedly, Lakner. A mérkőzés alatt nagy légvédelmi gyakorlat lesz Prágában. A tribün közönsége a helyén maradhat, de az állóhelyen lévőeknek menedéket kell keresniük.

LEGUJABB

Kiegyezés Abesszinia és Palesztina fölött az angol-olasz tárgyalásokon

További tárgyalási pontok a spanyol kérdéstről, a Köze-Kelet viszonyairól, a kereskedőkről és hittérítőkről

Rómából jelentik: A „Daily Telegraph” jelentése szerint eddig a következő pontokban történt megegyezés Anglia és Olaszország között:

Mindkét kormány őszintén kívánja, hogy olyan megegyezés jöjjön létre, mely megkönnyíti Anglia és Olaszország együttműködését Európa megbékítésére. Anglia biztosította Olaszországot, hogy fegyverkezése nem ellene irányult és nem akarja megfosztani Abessziniától. Olaszország közölte Angliával, hogy hajlandó együttműködni a Köze-Keleten, főleg Palesztinában a zavarok elfoitása körül, ha Anglia bebizonyítja készségét az abessziniai olasz hódítás elismerésére.

Perth angol nagykövét és Ciano olasz külügyminiszter szerdán tanácskoznak újból. Elintézésre vár még:

Olaszország álláspontja az új Spanyolországgal szemben, a Baleari és Kanári szigetek kérdése és a marokkói erdők ügye. A pontos határok megvonása. Abesszinia, Angol-Egyiptom, Szu-

dan és Kanja között. Az angol kereskedők és hittérítők jogai Abessziniában. Anglia és Olaszország viszonya a Vörös-tenger mentén elterülő arab államokkal és végül: Olaszországnak az a kívánsága, hogy biztosítsanak számára szabad áthajózást a Vörös tengeren.

Rómában remélik, hogy az összes kérdésekkel jóindulattal megoldhatók.

UJABB ZAVARGÁSOK INDIÁBAN.

Bombayból jelentik: Vasárnap Allahabadban véres zavargások voltak, amelyeknek 14 ember esett áldozatul. A városból ezren és ezren menekültek a hegyekbe. Allahabadba katonaságot vezényeltek.

Itt írjuk meg hogy az Allahabad és Bombay közötti villámvasut Jubbulpore közelében összeütközött egy tehervonattal. A szerencsétlenségnek két halottja és tizenkilenc sebesültje van.

Halifax angol külügyminiszter tervezetét készítette a csehszlovákiai német kívánalmak teljesítésére

A héten döntő fordulatot várnak Csehszlovákiában. — A svájciásítás e ötéren

Londonból jelentik: Az angol sajtó szerint ez a hét döntő fordulatot hoz Csehszlovákia helyzetében. Lord Halifax külügyminiszter — a Daily Express szerint — elkészült egy tervezettel, melynek lényege az, hogy Csehszlovákia a német javaslatokat a német kisebbségekre vonatkozólag teljesítse. A lap szerint a prágai kormányban hajlandóság mutatkozik arra, hogy diplomáciai téren keressék a megoldást.

Általában a sajtó a nemzetközi helyzet enyhülését állapítja meg. Anglia legtekintélyesebb konzervatív heti folyóiratában, az Observer-ben a főszerkesztő, Garwin azt írja, hogy Németország megnövekedése nem jelent támadást más népek ellen, sőt Ausztria beolvadására az európai rendezés egyik akadályának elhárítását jelenti. A csehek hét milliónál kevesebb kisebbségükkel más népek vegyes többsége felett uralkodnak. Anglia részéről

a cseh-orosz szerződés támogatása új szeg volna a béke koporsójába. Litvinov legujabb indítványának támogatása pedig Európa összeomlását jelentné.

A három és félmillió német kisebbségnek már 1919-ben megígérték a svájci elvek szerinti egyenlőséget, — mondja Garwin cikke. — Ezt az ígéretet teljesíteni kell. Csehszlovákia belső abnormitásait és a külső államokhoz való viszonyát messzemenően meg kellene reformálni, mert különben nem maradhat fenn tovább.

A legujabb szentírás kiadás

ÓSZÖVETSÉG. I—III. kötet Vásonkötésben 1080 lel.

ÚJSZÖVETSÉG I—II. kötet Vásonkötésben 360 lel.

Kapható könyvosztályunknál

vább. A Népszövetség nevében vezetendő háborúról már most is tudja mindenki, hogy az több nemzetet mozgósítana a Népszövetség ellen, mint mellette.

A Sunday Times Churchill ellen fordul és megállapítja, hogy a legtöbb angol ember nem akar sem háborút, sem háborús fenyegetést. Churchill tudvalevően németellenes.

A FELELMETES ELLENSÉG ÉS A HATALMAS BARÁT.

Budapestről jelentik: Tasnádi Nagy András, a Nemzeti Egységpárt elnöke résztvett Ajkán a párt értekezletén, amelyen nagy beszédet mondott. Kijelentette többek között, hogy a napokban végbement ausztriai változás Magyarországra csak jót jelenthet. Kétségtelen, hogy nem mindegy, vajjon a kis, törékeny Ausztria áll-e az ország mellett, vagy a hatalmas, 75 millió német nemzeti állam. A harmadik bírdalom — úgymond — félelmetes ellenség, ha ellenség, de hatalmas barát, ha barát.

A kínai szénbányavidék elfoglalásáért döntőütközetbe kezdenek a japánok

Tokióból jelentik: A japánok Hszucsuaunál 150 ezer főnyi haderőt vontak össze. Minden jel arra vall, hogy a japánok döntő ütközetre készülnek, melynek célja Hszucsuaun elfoglalása. Jelenleg a japánok arcvonalai 35 kilométernyire húzódnak a várostól. Ennek a vidéknek elfoglalása azért fontos, mert gazdag szénbányái vannak. Már meg is érkeztek a japán mérnökök, hogy átvegyék a vezetést és fokozzák a termelést. A kínai szénbányák 60 százaléka már japán kézen van.

A litván külügyminiszter lemondott

Kaunasból jelentik: Lozoaritis litván külügyminiszter benyújtotta lemondását. A miniszterelnök a lemondást nem fogadta el.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel, „Cim a kiadóban” további 10 lel. Allástkeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lel. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedni a nyomda.

Adás-vétel

Eladó

magánházak, bérházak, telkek, birtokok. Popovics iroda, Oradea, Str. Vlăhuta 6. Telefon: 167. szám.

Jókarban levő

fehér gyermek sportkocsi eladó. Oradea, Str. Aurel Vlaicu 23 c

Fekete

zacó férfi öltöny, fekete férfi felöltő eladó. Oradea, Str. Regele Carol II. 19. sz. Chaura.

Meleggály

ablakok és üvegek olcsón kaphatók. Oradea, Str. Vlăhuta 44. Freuczel.

Eladó

Oradea, Str. Petru Rareș 12. sz. telek házzal vagy ház nélkül. — Ugyanott egy szoba, konyha kiadó.

Eladó

2 szoba, mellékhelyiségekkel álló magánház. Oradea, Str. Pasteur 111. szám.

Veszek

aranyat, ezüstöt, briliánsot, Herbst ékszeraruház. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Különféle

Elveszett

egy ridikül két kulccsal, Str. General Moșoiuțoi—Str. Aurel Vlaicuig. Megtaláló kérietik adja be a kiadóba.

Katalin-telepi

házi szőtt árúk megrendelhetőek a Szent Vince intézetben. Folyosóra alkalmas juttatószőnyegek; tavaszi kabátok, strapa ruhának való gyapjuszőrvetek. Pepita szövet. Erős törülközők. Durva vászon. Finomabb vászon. Cingulus. Telefon: 612.

Láposy Erzsébet zenetanárnő

Oradea, Strada Simeon Stefan No. 20. Növények felvétele egész éven át.

Speciális

műstopp-lást válalok elszakadt, molyragott, kiégett ruhákat, hárisnya szemfelszedést. Oradea, Str. Duca 4. sz. Varga.

*****

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László nyomda r. t. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. sz.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Közöriültesünk

ifj. Kelemen közöriültesünk, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Avram Jancu-utca sarok).

Tarján

órás és ékszerész, Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 8. Javítások olcsón és szakemberen készülnek.

Jobb mindenest

keresek azonnalra. Cim Oradea, Str. Milano 4.

Lakás

Magánház

Bul. Bucureștilor 4. sz. 3 szobás május 1-re kiadó. Értekezni: Oradea, Bul. Bucureștilor 15.

Kiadó

május elsejére utcai kétszobás lakás mellékhelyiséggel. Oradea, Str. Moldova 22.

Butorozott

szoba kiadó. Oradea, Str. Vlăhuta 72.

Egyszobás

konyhas lakás kiadó. Oradea, Str. Pop Daniela 7. szám.

Kapualatti

utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Oradea, Str. Nicolae Jiga 7. sz.

2 szobás

fürdőszobás kertes lakás kiadó. Evi bér 11 ezer lel. Oradea, Str. Ciardaș 46. sz. a.

Kiadó

3 szobás magánház, — Oradea, Str. Barierii 5. Ért. 5—6 óra között.

Kiadó

május elsejére utcai két szobás lakás mellékhelyiséggel. Értekezni: Oradea, Str. Tace Jonescu 41., a kapuval szemben.

Házaspár

keres egy szobás esetleg két kis szobás lakást, mellékhelyiségekkel. — Cimeket a kiadóba kéri.

Alkalmazás

Gyermektelen

főzőnőt házmesternek felveszek. Jelentkezni: Huszti iroda, Str. Avram Jancu No. 6.

Vincellér

azonnali belépésre állást kap. Oradea, Calea Ruinenlor 1. (Str. Pető végén.)